

Olsztyn, dnia 4 września 2019

**WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI
FK-V.431.3.2019**

**Szanowny Pan
Marek Wolszczak
Wójt Gminy Kozłowo**

**ul. Mazurska 3
13-124 Kozłowo**

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz.U. Nr 185, poz. 1092), przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Kontrolę przeprowadzono w siedzibie jednostki kontrolowanej, tj.: w Urzędzie Gminy w Kozłowie, ul. Mazurska 3, 13-124 Kozłowo.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska kierownicze pełnili:

➤ Urząd Gminy w Kozłowie:

- Pan Jacek Jankowski – Wójt Gminy Kozłowo, wybrany na to stanowisko w dniu 16 listopada 2014 r., pełniący tę funkcję do dnia 5 kwietnia 2018 r. (zrzeczenie się mandatu Wójta Gminy),
- Pani Ewa Krzyżewska – wykonująca zadania i kompetencje Wójta Gminy Kozłowo, wyznaczona do pełnienia tej funkcji przez Prezesa Rady Ministrów, od dnia 6 kwietnia 2018 r. do dnia 18 listopada 2018 r.,
- Pan Marek Wolszczak – Wójt Gminy Kozłowo, wybrany na to stanowisko w dniu 19 listopada 2018 r.,
- Pan Jacek Jankowski – Zastępca Wójta Gminy Kozłowo, powołany na to stanowisko w dniu 27 listopada 2018 r., pełniący tę funkcję do dnia 14 lutego 2019 r.,
- Pani Barbara Szczepkowska – Zastępca Wójta Gminy Kozłowo, powołana na to stanowisko w dniu 18 lutego 2019 r.

Kontrola przeprowadzona została w Urzędzie Gminy w Kozłowie przez pracownika Wydziału Finansów i Kontroli Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, tj. Monikę Napiórkowską, starszego inspektora wojewódzkiego, przewodniczącego zespołu kontrolnego, w okresie od 25 lutego do 30 kwietnia 2019 r., z przerwą w dniach: 18, 20, 28-29 marca 2019 r., na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli o numerach: FK-IV.0030.130.2019 z dnia 20 lutego 2019 r. i FK-IV.0030.331.2019 z dnia 11 kwietnia 2019 r.

Pomocniczo czynności kontrolne przeprowadzono również w siedzibie Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie. Czynności przeprowadzili pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie:

- Jarosław Mazurek, główny specjalista, w dniach: 25-28 lutego, 1, 6, 13-15, 21-22, 26-27 marca, 3, 5, 18 i 29 kwietnia 2019 r., na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli o numerach: FK-IV.0030.115.2019 z dnia 21 lutego 2019 r. i FK-IV.0030.206.2019 z dnia 12 marca 2019 r.,
- Urszula Jędrychowska, główny specjalista, w dniach: 25-28 lutego, 1, 6, 13-15, 21-22, 26-27 marca, 3, 5, 18 i 29 kwietnia 2019 r., na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli o numerach: FK-IV.0030.116.2019 z dnia 21 lutego 2019 r. i FK-IV.0030.207.2019 z dnia 12 marca 2019 r.,
- Irena Dryka, główny specjalista, w dniach od 25 lutego do 1 marca 2019, na podstawie pisemnych imiennych upoważnień do kontroli o numerach: FK-IV.0030.117.2019 z dnia 21 lutego 2019 r. i FK-IV.0030.205.2019 z dnia 12 marca 2019 r.,
wydanych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego.

Przeprowadzenie czynności w miejscu realizacji zadania zleconego było niezbędne z uwagi na nieposiadanie przez Gminę kompletnych informacji nt. zakupionych ze środków dotacyjnych elementów wyposażenia ŚDS, ich występowania w placówce oraz wykorzystywania na potrzeby podopiecznych ŚDS, a także informacji nt. kadry ŚDS, mającej zapewnić prawidłowe funkcjonowanie placówki zgodnie z przepisami o pomocy społecznej.

Przedmiotem kontroli była prawidłowość wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia, na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie przez Gminę Kozłowo, w tym ocena sposobu funkcjonowania Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie zgodnie ze standardami usług świadczonych przez Dom.

Okres objęty kontrolą: 2017 i 2018 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 2 pkt 1, art. 16 ust. 1-4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2017 r., poz. 2234 ze zm.), art. 175 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 poz. 2077 ze zm.) oraz art. 22 pkt 9 i art. 126 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 1508 ze zm.).

Kontrola została odnotowana w książkach kontroli jednostek kontrolowanych:

- Urząd Gminy w Kozłowie – pod poz. nr 2 na 2019 r.,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarnowie – pod poz. 2.

[Akta kontroli: I.1-36]

Na podstawie ustaleń kontroli prawidłowość wykorzystania środków dotacji celowych przez Gminę Kozłowo na działalność Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie, prowadzonego przez Fundację ITAJ, ocenia się

pozytywnie z nieprawidłowościami.

Powyższą ocenę ogólną uzasadniają następujące ustalenia kontroli:

Ustalenia ogólne

Charakterystyka placówki

1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarnowie działa na zlecenie Gminy Kozłowo. Jest jednostką organizacyjną prowadzoną przez podmiot niepubliczny – Fundację ITAJ, z siedzibą w Szczepkowie Borowym 48, 13-111 Janowiec Kościelny, wykonującą zadanie z zakresu administracji rządowej określone w ustawie o pomocy społecznej, polegające na świadczeniu usług w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych. Siedziba Środowiskowego Domu Samopomocy znajduje się w Sarnowie 21, 13-124 Kozłowo.
2. W okresie objętym kontrolą Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarnowie, zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 ze zm.), dalej zwany rozporządzeniem w sprawie ŚDS, funkcjonował w oparciu o:
 - Statut Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie,
 - Regulamin organizacyjny - uzgodniony z Wojewodą Warmińsko – Mazurskim 12 maja 2017 r. i zatwierdzony przez Wójta Gminy Kozłowo,
3. Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym jednostki, obowiązującym w okresie objętym kontrolą, ŚDS przeznaczony był dla 45 osób:
 - przewlekłe psychicznie chorych - typ domu A
 - niepełnosprawnych intelektualnie - typ domu B
 - wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych - typ domu C.Z pisemnej informacji Dyrektora ŚDS wynika, że w okresie objętym kontrolą do Środowiskowego Domu Samopomocy uczęszczało:
 - na dzień 29.12.2017 r. – 41 uczestników (w tym: 4 osoby kwalifikujące się do domu o typie A, 2 osoby kwalifikujące się do domu o typie B i 35 osób kwalifikujących się do domu o typie C),
 - na dzień 31.12.2018 r. – 44 uczestników (w tym: 6 osób kwalifikujących się do domu o typie A, 3 osoby kwalifikujące się do domu o typie B i 35 kwalifikujących się do domu o typie C).
4. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarnowie zlokalizowany jest w budynku trójkondygnacyjnym z podpiwniczeniem. Budynek ŚDS zajmuje łączną powierzchnię użytkową 606,12 m². Zgodnie z § 18 pkt 2 ww. rozporządzenia w sprawie ŚDS - powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego uczestnika powinna wynosić nie mniej niż 8 m². Statutowa liczba miejsc w placówce wynosi 45, tym samym na 1 uczestnika przypada 13,46 m². W związku z tym spełniony był wymóg rozporządzenia w zakresie metrażu.

ŚDS posiada trzy wejścia do budynku, z których jedno jest pozbawione barier architektonicznych. Dom posiada schodołaz kroczący, który niweluje bariery architektoniczne wewnątrz budynku. ŚDS usytuowany jest w miejscu zapewniającym bezpieczeństwo i spokój uczestnikom.
5. W trakcie kontroli stwierdzono, że w Środowiskowym Domu Samopomocy w Sarnowie, zgodnie z § 18 rozporządzenia w sprawie ŚDS, znajdują się:
 - pomieszczenia wyposażone w meble i sprzęty niezbędne do prowadzonych w nim zajęć,
 - odpowiednia liczba toalet i łazienka, tj. co najmniej 2 toalety, osobno dla kobiet i mężczyzn oraz toaleta dla personelu,
 - sprzęt odpowiedni do realizacji zadań wspierająco - aktywizujących.Wobec powyższego standard usług w domu uważa się za spełniony.

[Akta kontroli: III.1-3, 34-104]

Ustalenia szczegółowe

I. W zakresie budżetu jednostki samorządu terytorialnego oraz sprawozdawczości budżetowej.

Rok 2017

1. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 5/2017 z dnia 1 lutego 2017 r. ustalił dla Gminy Kozłowo plan dotacji z budżetu państwa na 2017 rok, na realizację zadań zleconych bieżących w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia, w wysokości **684 720,00 zł**. Ww. plan został zmieniony 4 decyzjami Wojewody na łączną kwotę 152 294,00 zł (w tym: zwiększenia - 71 142,00 zł, zmniejszenia - 81 152,00 zł).
2. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła **674 710,00 zł**.
3. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2017 r. dotacje w łącznej wysokości **604 710,00 zł**, którą wykorzystwała w kwocie **600 961,20 zł**, tj. w 99,38%. Ponadto, pismem z dnia 22 grudnia 2017 r., znak: PS-I.946.18.6.2017, Wojewoda poinformował Gminę o dokonaniu blokady wydatków w wysokości 70 000,00 zł.
4. Kwota dotacji niewykorzystanych w wysokości **3 748,80 zł**, została zwrócona na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w dniach: 29 grudnia 2017 r. (WB Nr 363/2017) oraz 15 stycznia 2018 r. (WB Nr 15/2018), tj. z zachowaniem terminu określonego w art. 168 ust. 1 i 6 ustawy o finansach publicznych.

Rok 2018

5. Wojewoda Warmińsko-Mazurski decyzją Nr FK 14/2018 z dnia 19 lutego 2018 r. ustalił dla Gminy Kozłowo plan dotacji z budżetu państwa na 2018 rok, na realizację zadań zleconych bieżących w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia, w wysokości **787 421,00 zł**. Ww. plan został zmieniony 4 decyzjami Wojewody na łączną kwotę 35 808,70 zł. (w tym: zwiększenia – 27 067,70 zł, zmniejszenia - 8 741,00 zł).
6. Wielkość planu dotacji z budżetu państwa wg stanu na dzień 31 grudnia 2018 r. wyniosła **805 747,70,00 zł**.
7. Gmina otrzymała z budżetu państwa w 2018 r. dotacje w łącznej wysokości **805 747,70,00 zł**, którą wykorzystwała w 100%.
8. W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wprowadzenia planu dotacji w latach 2017 i 2018 przyznanego przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego do budżetu Gminy i ustalono, że w powyższym zakresie jednostka wypełniła dyspozycję art. 257 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, tj.:
 - przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie dochodów w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej, tj.: w § 2010,
 - przyznane dotacje oraz ich zmiany ujmowane były w planie wydatków z uwzględnieniem ich przeznaczenia w odpowiedniej podziałce klasyfikacji budżetowej, tj.: w § 2360.
9. W okresie 2017-2018 środki dotacji budżetu państwa otrzymywane z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie przez Gminę Kozłowo, na realizację zadania w rozdziale 85203, przekazywane były do Środowiskowego Domu Samopomocy na bieżąco i wysokościach, w których Gmina je otrzymała, tj.:

a) w 2017 r.:

- Gmina otrzymała środki finansowe w 13 transzach, w okresie: 9 lutego - 8 grudnia 2017 r.,
- Gmina przekazała do Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie środki finansowe w 13 transzach, w okresie: 16 lutego – 11 grudnia 2017 r.,

b) w 2018 r.:

- Gmina otrzymała środki finansowe w 18 transzach, w okresie: 9 stycznia – 11 grudnia 2018 r.,
- Gmina przekazała do Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie środki finansowe w 16 transzach, w okresie: 15 stycznia – 11 grudnia 2018 r.

Sprawozdawczość budżetowa

Rok 2017 i 2018

10. Prawidłowość i rzetelność sprawozdań budżetowych składanych przez Gminę do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w latach: 2017 i 2018 sprawdzono na podstawie porównania danych zawartych w sprawozdaniach budżetowych z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz ze sprawozdań jednostkowych sporządzanych przez Urząd Gminy, tj.:
 - dane wykazane w sprawozdaniach zbiorczych Rb-50 o wydatkach od początku roku do końca IV kwartału 2017 i 2018 roku porównano z danymi zawartymi w sprawozdaniach jednostkowych sporządzanych przez Urząd Gminy (rozdział: 85203),
 - dane wykazane w sprawozdaniach jednostkowych Rb-50 o dotacjach od początku roku do końca IV kwartału 2017 i 2018 roku porównano z ewidencją księgową Gminy.
11. W wyniku kontroli stwierdzono, że:
 - dane wykazane w zbiorczych sprawozdaniach Rb-50 o wydatkach były zgodne z danymi wykazanymi w jednostkowych sprawozdaniach sporządzonych przez Urząd Gminy,
 - dane wykazane w jednostkowych sprawozdaniach Rb-50 o dotacjach były zgodne z ewidencją księgową Gminy,
 - ww. sprawozdania sporządzane były w sposób czytelny i trwałe, zawierały podpisy Wójta, Skarbnika (sprawozdania zbiorcze), Głównego księgowego, Kierownika jednostki organizacyjnej.
12. W toku kontroli sprawdzono terminowość przekazywania ww. sprawozdań do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, tj.:
 - zbiorczych sprawozdań Rb-50 o wydatkach za IV kwartał 2017 i 2018 roku,
 - jednostkowych sprawozdań Rb-50 o dotacjach za IV kwartał 2017 i 2018 roku,i ustalono, że ww. sprawozdania przekazywane były z zachowaniem terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. z 2017 r., poz. 699 ze zm.) – obowiązującym w okresie kontrolowanym.

[Akta kontroli: II. 1-122]

II. W zakresie planowania i gospodarowania (zarządzania) środkami publicznymi.

1. Programy działalności ŚDS typ A, B i C – zostały uzgodnione z Wojewodą Warmińsko – Mazurskim 12 maja 2018 r. i zatwierdzone przez Wójta Gminy Kozłowo.

2. Plany pracy opracowane przez Dyrektora ŚDS na lata 2017 i 2018 zostały uzgodnione z Wojewodą Warmińsko – Mazurskim, a następnie zatwierdzone przez Gminę, co było zgodne z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie ŚDS.
3. Sprawozdania sporządzone przez Kierownika ŚDS z działalności ŚDS za lata 2017 i 2018 zostały przedłożone Gminie i przekazane do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, co było zgodne z § 25 ust. 3 rozporządzenia w sprawie ŚDS.
4. Zasady przyznawania dotacji dla ŚDS w latach 2017-2018:
 - Należna dotacja na jedno miejsce w ŚDS naliczona została maksymalnie do kwoty stanowiącej iloczyn miejsc statutowych i kwoty dotacji przyznanej na jedno miejsce, która w roku 2017 wynosiła **1 268 zł**. Podstawę do ustalenia kwoty dotacji należnej za styczeń – październik br. stanowiła, wykazana w miesięcznych meldunkach, liczba osób uczestniczących w zajęciach w ŚDS. W przypadku, gdy statutowa liczba miejsc nie była w pełni wykorzystywana, dotacja ulegała zmniejszeniu proporcjonalnie do wykorzystania miejsc. Jeżeli z powodu choroby, pobytu w szpitalu, uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym lub z innych przyczyn, dany uczestnik nie korzystał z zajęć prowadzonych w ŚDS przez cały miesiąc, dotacja za tę osobę nie była naliczana.

Wysokość dotacji należnej za miesiące listopad–grudzień 2017 r., na miejsca dzienne i całodobowe, ustalona została na podstawie ilości decyzji kierujących do środowiskowego domu samopomocy, aktualnych w miesiącu październiku.
 - Ponadto, w roku 2017 Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej dokonało podziału środków rezerwy celowej budżetu państwa, przeznaczonej dla gmin i powiatów na realizację bieżących zadań z zakresu administracji rządowej, tj. na finansowania zadań, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 5 i art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej w związku z Programem kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” przyjętym uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r. Przyznane z rezerwy celowej środki uwzględniały podwyższenie dotacji o 30%, tj. o 380,40 zł na jednego uczestnika miesięcznie, w okresie lipiec-grudzień 2017 r. a ich podział dla poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, został dokonany na podstawie ponownej analizy potrzeb w przedmiotowym zakresie, przeprowadzonej w listopadzie 2017 r.

Na podstawie przekazanych przez j.s.t. informacji, przeprowadzone zostały zmiany w budżetach gmin i powiatów, ujmujące dotację należną za okres lipiec-październik oraz przewidywaną na listopad-grudzień br. W przypadku mniejszej od planowanej liczby osób ze spektrum autyzmu bądź niepełnosprawnościami sprzężonymi, które będą uczestniczyły w zajęciach środowiskowych domach samopomocy w miesiącach listopad - grudzień 2017 r., niewykorzystane środki z Programu „Za Życiem”, podlegały zwrotowi na konto Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez MRPiPS, zwiększone dotacje należało przeznaczyć na zabezpieczenie zwiększonych potrzeb opiekuńczych uczestników ze spektrum autyzmu i z niepełnosprawnością sprzężoną, na których przysługuje podwyższona dotacja, zakup dodatkowych usług lub zatrudnienie dodatkowych pracowników albo zakup wyposażenia lub sprzętu niezbędnego do pracy z takimi uczestnikami. Istniała także możliwość podwyższenia wynagrodzenia już zatrudnionych pracowników, szczególnie tych najbardziej zaangażowanych w pracę z uczestnikami kwalifikującymi się do Programu „Za Życiem”.
 - W roku 2018 kwota należnej dotacji na 1 uczestnika od stycznia do września wynosiła **1 458,20 zł**, od października do grudnia – **1 612,30 zł**.

Należna kwota dotacji na bieżące funkcjonowanie środowiskowego domu samopomocy naliczana była maksymalnie do kwoty stanowiącej iloczyn miejsc statutowych i kwoty dotacji przyznanej na jedno miejsce.

Miesięczna transza środków obliczana była na podstawie liczby uczestników korzystających usług środowiskowego domu samopomocy, tj. faktycznie uczestniczących w zajęciach w środowiskowym domu samopomocy. Oznacza to, że jeśli dany uczestnik nie korzystał w danym miesiącu z usług środowiskowego domu samopomocy ani jednego dnia, dotacja za tę osobę się nie należała.

Wysokość dotacji za styczeń – październik 2018 r. ustalana była na podstawie miesięcznych meldunków z wykorzystania miejsc w środowiskowych domach samopomocy. Dotacja na listopad – grudzień 2018 r., ustalana była na podstawie ilości decyzji kierujących do środowiskowego domu samopomocy, aktualnych na początku listopada 2018 r. (miejsca dzienne i całodobowe). W przypadku nadwyżki dotacji, wynikającej z niewykorzystanych miejsc w miesiącach listopad-grudzień, możliwe było jej wykorzystanie na działalność bieżącą środowiskowego domu samopomocy, po uprzednim uzyskaniu pisemnej zgody Wojewody, na pisemny uzasadniony wniosek j.s.t. złożony w roku 2018, nie później niż do dnia 15 grudnia 2018 r.

- W roku 2018 zwiększenie kwoty na uczestników ŚDS ze spectrum autyzmu lub z niepełnosprawnością sprzężoną, kwalifikujących się do podwyższonej dotacji, o której mowa w art. 51 c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, w ramach rządowego programu kompleksowego wsparcia rodzin „Za Życiem” wynosiło 380,00 zł. Niewykorzystane środki z Programu „Za Życiem”, w tym z tytułu mniejszej liczby uczestników kwalifikujących się do programu w stosunku do planowanej do końca 2018 r., podlegały zwrotowi na konto Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie.

5. Dokumentacja prowadzona przez Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarnowie

5.1. W okresie objętym kontrolą, w jednostce prowadzona była ewidencja obecności uczestników, tj. lista obecności. Na podstawie przedstawionych list obecności stwierdzono, że ww. ewidencja prowadzona była w formie pojedynczych kart – oddzielnie na każdy dzień, zawierających: imiona i nazwiska uczestników, dzień, miesiąc i rok, w którym odbywały się zajęcia, miejsce na zaznaczenie obecności lub nieobecności na zajęciach. Stwierdzono, że uczestnicy potwierdzali swoją obecność podpisem. Nieobecności uczestników oznaczane były w sposób trwały literą „N”. Dyrektor ŚDS poinformowała kontrolerów, że ŚDS w Sarnowie prowadzi miesięczne zestawienia obecności uczestników.

5.2. Analizie poddano ewidencje obecności uczestników za IV kwartał 2017 roku (październik, listopad, grudzień) oraz za I kwartał 2018 roku (styczeń, luty, marzec), w odniesieniu do meldunków miesięcznych z analogicznych okresów, przekazywanych do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie za pośrednictwem Centralnej Aplikacji Statystycznej.

5.3. Stwierdzono uchybienia w kontrolowanym obszarze dotyczyły:

- a) rozbieżności między danymi zawartymi w meldunku za listopad 2017 r., a ewidencją obecności uczestników za ten sam okres, tj. błędnie podano liczbę osób uczestniczących w zajęciach od 1 do 4 dni (w meldunku – 5 osób, na liście obecności - 4 osoby) oraz od 5 do 10 dni (w meldunku – 6 osób, na liście obecności - 7 osób).

Powyższe uchybienie skutkowało przekazaniem informacji do Wojewody Warmińsko-Mazurskiego niezgodnych ze stanem faktycznym odnośnie liczby osób uczestniczących w zajęciach. Jednakże przekazane dane nie miały wpływu na wielkość naliczonej dotacji dla ŚDS w Sarnowie w danym okresie.

- b) nieprowadzenia zajęć (zamknięcia ŚDS) w dniach: 2 maja i 27 listopada 2017 r.

Z wyjaśnień Dyrektora ŚDS wynika, że 27 listopada 2017 r. (poniedziałek) był w ŚDS w Sarnowie dniem wolnym od pracy, w zamian za święto, tj. 11 listopada 2017 r. przypadające w weekend (sobota). Natomiast, za dzień 2 maja 2017 r. (wtorek) jednostka pracowała w dniu 13 maja 2017 r. (sobota).

Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ŚDS, Dom działa co najmniej 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie, w tym co najmniej przez 6 godzin dziennie są prowadzone zajęcia z uczestnikami, a pozostały czas przeznaczają się na czynności porządkowe, przygotowanie do zajęć, uzupełnianie prowadzonej dokumentacji, a także zapewnienie opieki uczestnikom w trakcie dowożenia na zajęcia lub odwożenia po zajęciach, jeżeli dom zapewnia usługi transportowe.

Zamknięcie ŚDS w dniach: 2 maja i 27 listopada 2017 r. powodowało korzystanie z zajęć przez uczestników 4 dni w tygodniu.

[Akta kontroli: III.3-6, 8-11, 16, 24-25, 105-121]

III. W zakresie realizacji wydatków Środowiskowego Domu Samopomocy (prawidłowość, zasadność, przeznaczenie), w tym środków pochodzących z rezerwy celowej.

1. Zadania w ramach rozdziału 85203 Ośrodki wsparcia realizowane były przez Fundację ITAJ, na podstawie umowy nr 1/2015 o powierzenie realizacji zadania publicznego pod nazwą: utworzenie i prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie, zawartej w dniu 12 sierpnia 2015 r. między Wójtem Kozłowa a Prezesem Fundacji ITAJ, na okres: 15 sierpnia 2015 r. – 14 sierpnia 2020 r.

Rok 2017

2. Planowane środki finansowe z dotacji celowej w 2017 r. w wysokości **674 710,00 zł** wykonane zostały w kwocie 600 961,20 zł, tj. w 89,07%. Wykorzystane środki finansowe pochodziły w 100% z ustawy budżetowej.
3. Struktura wydatków jednostki przedstawiała się następująco:
 - wydatki osobowe i bezosobowe – 273 671,10 zł (tj. 46% ogółu wydatków),
 - wydatki rzeczowe – 327 290,10 zł (tj. 54% ogółu wydatków).

Rok 2018

4. Dotacja na finansowanie realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej związanych z rozwojem sieci ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2018 r. została udzielona na podstawie umowy nr PS-I.3146.3.38.2018 z dnia 8 stycznia 2018 r., zawartej pomiędzy działającym z upoważnienia Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Dyrektorem Wydziału Polityki Społecznej, a Wójtem Kozłowa (wraz z 3 aneksami do umowy).

5. Planowane środki finansowe z dotacji celowej w 2018 r. w wysokości **805 747,70 zł** wykonane zostały w 100%.
Wykorzystane środki finansowe pochodziły z:
- ustawy budżetowej – 795 107,70 zł,
 - poz. 33 rezerw celowych budżetu państwa na 2018 r. z przeznaczeniem na realizację programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” – 10 640,00 zł.
6. Struktura wydatków jednostki przedstawiała się następująco:
- wydatki osobowe i bezosobowe – 427 092,85 zł (tj. 53% ogółu wydatków),
 - wydatki rzeczowe – 378 654,85 zł (tj. 47% ogółu wydatków).

7. **Wydatki osobowe**

Rok 2017 i 2018

- 7.1. W toku kontroli ustalono, że ŚDS w Sarnowie posiadał opracowane regulaminy wynagradzania pracowników. W okresie objętym kontrolą obowiązywały 3 regulaminy, w tym:
- Regulamin wynagradzania dla pracowników Środowiskowych Domów Samopomocy działających przy Fundacji ITAJ, opracowany i zatwierdzony 4.01.2016 r.,
 - Regulamin wynagradzania dla pracowników Środowiskowych Domów Samopomocy działających przy Fundacji ITAJ, opracowany i zatwierdzony 8.11.2017 r.,
 - Regulamin wynagradzania dla pracowników Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie, opracowany i zatwierdzony 26.04.2018 r.
- 7.2. W toku kontroli sprawdzono prawidłowość wypłacenia wynagrodzenia osobowego w latach: 2017 i 2018 dla wszystkich pracowników ŚDS w Sarnowie.
- 7.3. Na podstawie dokumentacji finansowej i kadrowej, tj. list płac za lata: 2017 i 2018 oraz umów o pracę pracowników ŚDS ustalono, że zachodziła zgodność kwot wynikających z umów o pracę z powyższymi listami płac oraz z „Wytycznymi Wojewody Warmińsko-Mazurskiego” w zakresie wysokości wynagrodzenia, za wyjątkiem wynagrodzenia Dyrektora ŚDS i psychologa wypłaconymi w 2018 r., opisanymi na str. 13-15 niniejszego projektu.
Łączna kwota wypłaconego wynagrodzenia wyniosła **615 483,79 zł**, w tym:
- w 2017 r. – 258 032,94 zł,
 - w 2018 r. – 357 450,85 zł.

8. **Wydatki bezosobowe**

Rok 2017 i 2018

- 8.1. W toku czynności kontrolnych ustalono, że w okresie kontrolowanym Prezes Fundacji ITAJ zawarł 9 umów zlecenia na realizację zadań związanych z funkcjonowaniem ŚDS w Sarnowie, tj.:
- 4 umowy zlecenia w 2017 r., w tym:
 - umowa zlecenie 1/17/Sarnowo z dnia 1 lutego 2017 r. na prowadzenie księgowości ŚDS w Sarnowie.
Umowa zawarta została na okres: 01.02.2017 r. - 31.03.2017 r., kwota wynagrodzenia - 474,00 zł brutto miesięcznie.
 - umowa zlecenie 1/17/Sarnowo z dnia 1 lutego 2017 r. na m.in. pełnienie funkcji głównej księgowej w ŚDS w Sarnowie.
Umowa zawarta została na okres: 01.02.2017 r. - 31.12.2017 r., kwota wynagrodzenia - 118,68 zł brutto miesięcznie, od 01.04.2017 r. - 375,00 zł brutto miesięcznie (aneks do umowy z 01.04.2017 r.).

- umowa zlecenie 3/17/Sarnowo z dnia 1 kwietnia 2017 r. na prowadzenie księgowości ŚDS w Sarnowie.
Umowa zawarta została na okres: 01.04.2017 r. - 31.12.2017 r., kwota wynagrodzenia - 475,00 zł brutto miesięcznie.
 - umowa zlecenie 1/ŚDS-Sarn/2017 z dnia 2 listopada 2017 r. na koordynowanie oraz sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pracy pracowników zatrudnionych w ŚDS w Sarnowie.
Umowa zawarta została na okres: 02.11.2017 r. - 14.08.2020 r., kwota wynagrodzenia - 500,00 zł brutto miesięcznie.
- 5 umów zlecenia w 2018 r., w tym:
- umowa zlecenie 1/ŚDS-Sarnowo/2018/K z dnia 2 stycznia 2018 r. na m.in. pełnienie funkcji głównej księgowej w ŚDS w Sarnowie.
Umowa zawarta została na okres: 02.01.2018 r. – 14.08.2020 r., kwota wynagrodzenia - 375,00 zł brutto miesięcznie. Rozwiązanie umowy z dniem 25 kwietnia 2018 r.
 - umowa zlecenie 2/ŚDS-Sarnowo/2018/K z dnia 2 stycznia 2018 r. na prowadzenie księgowości ŚDS w Sarnowie.
Umowa zawarta została na okres: 02.01.2018 r. – 12.08.2020 r., kwota wynagrodzenia - 475,00 zł brutto miesięcznie. Rozwiązanie umowy z dniem 6 czerwca 2018 r.
 - umowa zlecenie 1/ŚDS-Sarnowo/2018/K z dnia 26 kwietnia 2018 r. na m.in. pełnienie funkcji głównej księgowej.
Umowa zawarta została na okres: 01.05.2018 r. – 14.08.2020 r., kwota wynagrodzenia – 2 300,00 zł brutto miesięcznie.
 - umowa zlecenie 2/ŚDS-Sarnowo/2018/K z dnia 7 czerwca 2018 r. na pełnienie funkcji pracownika administracyjnego.
Umowa zawarta została na okres: 07.06.2018 r. – 12.08.2020 r., kwota wynagrodzenia – 475,00 zł brutto miesięcznie.
 - umowa zlecenie 01/10.2018.S-Sa z dnia 1 października 2018 r. na pełnienie funkcji inspektora danych osobowych w ŚDS i koordynowanie oraz sprawowanie nadzoru nad bezpieczeństwem i higieną pracy pracowników zatrudnionych w ŚDS.
Umowa zawarta została na okres: 01.10.2018 r. – 31.12.2020 r., kwota wynagrodzenia – 850,00 zł brutto miesięcznie.

8.2. Na podstawie analizy wyciągów bankowych ustalono, że wysokość wynagrodzeń wypłaconych w okresie kontrolowanym z tytułu ww. umów zlecenia była zgodna z kwotami wskazanymi w tych umowach.

9. Wydatki rzeczowe

Rok 2017

- 9.1. Szczegółową kontrolą objęto wszystkie wydatki rzeczowe (dokumenty księgowe otrzymane od Gminy, tj. kserokopie faktur i rachunków potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pracownika Gminy) poniesione w 2017 r., których łączna wysokość wynosiła **327 290,10 zł**.
- 9.2. W toku analizy dowodów księgowych ustalono, że środki z dotacji zostały wydatkowane m.in. na:
- wydatki związane z transportem podopiecznych (w tym paliwo) – 70 575,39 zł,
 - usługi remontowe – 68 755,44 zł,
 - zakup wyposażenia do ŚDS – 39 097,49 zł,
 - wynajem urządzeń i mat masujących – 31 140,00 zł,
 - zakup wody, energii elektrycznej, gazu, opłaty i podatki itp. – 30 046,01 zł,

- zakup artykułów żywnościowych – 25 981,98 zł,
- zakup materiałów gospodarczych i środków czystości – 25 403,77 zł,
- materiały do terapii i biurowe – 10 128,93 zł,
- wycieczki i wyjazdy z podopiecznymi – 6 194,07 zł,
- usługi medyczne – 4 450,00 zł.

Rok 2018

9.3. Szczegółową kontrolą objęto wszystkie wydatki rzeczowe (dokumenty księgowe otrzymane od Gminy, tj. kserokopie faktur i rachunków potwierdzone za zgodność z oryginałem przez pracownika Gminy) poniesione w 2018 r., których łączna wysokość wynosiła **378 654,85 zł**.

9.4. W toku analizy dowodów księgowych ustalono, że środki z dotacji zostały wydatkowane m.in. na:

- wydatki związane z transportem podopiecznych (w tym paliwo) – 106 723,66 zł,
- usługi remontowe – 62 070,45 zł,
- zakup artykułów żywnościowych – 52 034,70 zł,
- zakup wody, energii elektrycznej, gazu, opłaty i podatki itp. – 29 999,15 zł,
- wynajem urządzeń i mat masujących – 28 902,08 zł,
- zakup wyposażenia do ŚDS – 27 037,62 zł,
- zakup materiałów gospodarczych i środków czystości – 26 783,45 zł,
- materiały do terapii i biurowe – 20 597,45 zł,
- wycieczki i wyjazdy z podopiecznymi – 7 052,54 zł.

9.5. Ustalenia:

a) w zakresie prac remontowych pomieszczeń i budynku ŚDS:

- zawarte zostały 4 umowy na wykonanie prac remontowych, tj.:
 - umowa nr 02/11/2018/SDS-S z dnia 12.11.2018 r. na usunięcie wraz z utylizacją uszkodzonej powierzchni chodników, opaski fundamentowej oraz drogi, remont instalacji sanitarnej/deszczowej, wymiana podbudowy pod chodniki, opaskę fundamentową oraz drogę wewnętrzną oraz ułożenie nowej warstwy kostki brukowej o wartości 30 632,00 zł,
 - umowa nr 01/SDS-Sa/11/2018 z dnia 5.11.2018 r. na remont ogrodzenia ŚDS, tj.: rozbiórka starego ogrodzenia i montaż nowego ogrodzenia z przęsł betonowych o wartości 25 232,00 zł,
 - umowa nr 01/03/2017/SDS-S z dnia 03.04.2017 r. na ułożenie kostki brukowej na chodniku, parkingu i drodze przy ŚDS o wartości 22 730,40 zł,
 - umowa nr 01/32/2017/SDS-Sar z dnia 31.01.2017 r. na demontaż oraz utylizacja starych elementów w szczególności balustrad i pochwyków, montaż: wieszaków ze stali nierdzewnej szlifowanej, zabudowy szafy, uchwytów do toalet dla niepełnosprawnych, pochwyty przyściennego stalowo drewnianego w skuwkach stalowych, pochwyty na istniejących balustradach stalowo drewnianego w skuwkach stalowych, kątownika narożnego ze stali nierdzewnej, balustrady zewnętrznej ze stali nierdzewnej szlifowanej, pochwyty ze stali nierdzewnej o wartości 22 780,83 zł,
- zapłata za wykonane prace remontowe dokonana została na podstawie faktur przekazanych zleceniobiorcy po odebraniu przez niego robót (na podstawie protokołów odbiorów robót),
- na podstawie oględzin pomieszczeń i budynku ŚDS potwierdzono wykonanie ww. prac,

b) w zakresie transportu:

- w okresie objętym kontrolą ŚDS zapewniał podopiecznym usługi transportowe polegające na dowożeniu na zajęcia z miejsca zamieszkania oraz na odwożeniu po zajęciach,
- ŚDS nie posiadał własnego taboru samochodowego i korzystał z pojazdów wynajmowanych od Fundacji ITAJ,
- wynajmowane były następujące pojazdy, tj.:
 - Volkswagen Transporter o nr rejestracyjnym NO 6418P (w latach: 2017 i 2018 r.),
 - Volkswagen Transporter o nr rejestracyjnym WOS 50772 (w latach: 2017 i 2018 r.),
 - Renault Master o nr rejestracyjnym WOS 50772 (w 2018 r.),
- w ŚDS obowiązywał Regulamin w sprawie zasad korzystania z samochodów służbowych z dnia 23 lutego 2018 r.

Na podstawie analizy ww. Regulaminu ustalono, że zawierał między innymi wykaz pojazdów służbowych (stanowiący załącznik nr 1 do Regulaminu) oraz wykaz osób uprawnionych do korzystania z nich (stanowiący załącznik nr 2 do Regulaminu). Ponadto, Regulamin wskazywał, że samochody służbowe mogą być wykorzystywane wyłącznie do celów związanych z działalnością ŚDS. Ww. dokument regulował także koszty związane z eksploatacją samochodów służbowych. Zgodnie z § 3.1 Regulaminu koszty napraw bieżących i przeglądów samochodów ponosi Fundacja ITAJ, natomiast w myśl § 3.2 koszty zakupu paliwa oraz płynów eksploatacyjnych pokrywa ŚDS. Regulamin obowiązywał także użytkownika samochodu do dokonywania wpisów w karcie przebiegu pojazdu dotyczących każdego przypadku wykorzystania pojazdu,

- ŚDS posiadał ewidencje przebiegu dla każdego pojazdu służbowego, prowadzoną w cyklu miesięcznym. Kontrolujący dokonali wglądu w losowo wybrane karty ewidencji przebiegu pojazdu z następujących okresów: październik, listopad, grudzień 2017 r. oraz lipiec, sierpień, wrzesień 2018 r. Stwierdzono, że ww. karty były drukami ścisłego zarachowania i wydawane były kierowcom za pokwitowaniem do rozliczenia,

c) w zakresie sprawozdań rzeczowo-finansowych:

- sprawozdania składane były przez Fundację ITAJ do Gminy na koniec każdego kwartału,
- do sprawozdań dołączane były dokumenty księgowe (faktury, rachunki, noty obciążeniowe itp.), na podstawie których dokonywano wydatków oraz kwartalne zestawienia operacji gospodarczych potwierdzające zapłatę (wyciągi bankowe).

10. W 2018 r. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, dokonało podziału środków rezerwy celowej budżetu państwa, przeznaczonej dla gmin i powiatów na realizację bieżących zadań z zakresu administracji rządowej, tj. na finansowanie zadań, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 5 i art. 20 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej w związku z Programem kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” przyjętym uchwałą nr 160 Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2016 r.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, pismo z dnia 8 sierpnia 2018 r., znak: DPS.V.073.46.2017.JŁ, zwiększoną dotację należało przeznaczyć na:

- zabezpieczenie zwiększonych potrzeb opiekuńczych uczestników ze spectrum autyzmu i z niepełnosprawnością sprzężoną, na których przysługuje podwyższona dotacja,
- zakup dodatkowych usług lub zatrudnienie dodatkowych pracowników albo zakup wyposażenia lub sprzętu niezbędnego do pracy z takimi uczestnikami,
- podwyższenie wynagrodzenia już zatrudnionych pracowników, szczególnie tych najbardziej zaangażowanych w pracę z uczestnikami, których dotyczy przepis.

10.1. Środki finansowe otrzymane w ramach poz. 33 rezerwy celowej z przeznaczeniem na realizację programu kompleksowego wsparcia dla rodzin „Za życiem” zostały wydatkowane na wypłatę wynagrodzeń dla pracowników ŚDS.

10.2. Powyższe wydatki były zgodne z wytycznymi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

[Akta kontroli: IV.1-8, 22-2793]

11. Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości w zakresie wykorzystania dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa dotyczyły:

➤ wydatkowania środków dotacji na:

a) wypłatę wynagrodzenia dla Dyrektora ŚDS w Sarnowie w łącznej kwocie **21 021,30 zł** brutto, w okresie od czerwca do września 2018 r. (8 450,00 zł (1/3 etatu) x 4 miesiące).

Zgodnie z załącznikiem do Zarządzenia nr 356 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie stosowania wytycznych dotyczących zasad i sposobu realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w województwie warmińsko-mazurskim – środowiskowe domy samopomocy, w części IV. Zatrudnienie i wynagradzanie, ust. 4: „Wysokość wynagrodzenia pracowników ŚDS wraz z wszelkimi dodatkami do wynagrodzenia na pełen etat, finansowanego z dotacji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, nie może przekraczać dwukrotnej wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw, ustalanego w oparciu o informacje GUS.”

Ww. Zarządzenie zostało zmienione Zarządzeniem nr 136 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 5 czerwca 2018 r., w części IV. Zatrudnienie i wynagradzanie, ust. 4, które po zmianie stanowi, że: „Z dotacji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego wynagrodzenia Dyrektora lub kierownika ŚDS oraz osób wymienionych w rozdziale IV ust. 2 wraz z wszelkimi dodatkami do wynagrodzenia, finansowane są do dwukrotności wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw, ustalanego w oparciu o aktualne informacje GUS. W przypadku zatrudnienia w niepełnym wymiarze czasu pracy, wynagrodzenie przysługuje w stosunku proporcjonalnym do wymiaru czasu pracy”.

Zgodnie z § 3 Zarządzenia nr 356 środowiskowe domy samopomocy zobowiązane zostały do dostosowania swojej działalności do wymogów określonych w „Wytycznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego” do 31.01.2018 r. Prezes Fundacji ITAJ w dniu 21.02.2018 r. podpisał Aneks nr 7 do umowy NR 1/2015 z dnia 10.08.2015 r. o powierzenie realizacji zadania publicznego, zobowiązując się do przestrzegania zasad określonych w „Wytycznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego”.

Na podstawie okazanej w toku kontroli dokumentacji (umowy o pracę, listy płac i tabeli wynagrodzeń sporządzonych przez Głównego księgowego ŚDS) ustalono, że wynagrodzenie brutto Dyrektora jednostki, włącznie z przyznanymi premiami i nagrodami w okresie od czerwca do września 2018 r. przewyższało kwotę wynikającą z ww. „Wytycznych Wojewody” i wynosiło **8 450,00 zł** miesięcznie (na 1/3 etatu).

Maksymalna wysokość wynagrodzenia Dyrektora, zgodnie z „Wytycznymi Wojewody” powinna kształtować się następująco:

- w czerwcu: 4 696,59 zł (przeciętne miesięczne wynagrodzenie) x 2 = 9 393,18 zł, w tym 1/3 etatu Dyrektora powinna wynosić nie więcej niż **3 131,06 zł**,

- w lipcu: $4\ 848,16\ \text{zł} \times 2 = 9\ 696,32\ \text{zł}$, w tym 1/3 etatu Dyrektora powinna wynosić nie więcej niż **3 232,11 zł**,
- w sierpniu: $4\ 825,02\ \text{zł} \times 2 = 9\ 650,04\ \text{zł}$, w tym 1/3 etatu Dyrektora powinna wynosić nie więcej niż **3 216,68 zł**,
- we wrześniu: $4\ 798,27\ \text{zł} \times 2 = 9\ 596,54\ \text{zł}$, w tym 1/3 etatu Dyrektora powinna wynosić nie więcej niż **3 198,85 zł**.

Mając na uwadze powyższe, wysokość wynagrodzenia brutto nienależnie przyznana Dyrektorowi ŚDS wynosiła:

- w czerwcu: $5\ 318,94\ \text{zł}$ ($8\ 450,00\ \text{zł} - 3\ 131,06\ \text{zł}$),
- w lipcu: $5\ 217,89\ \text{zł}$ ($8\ 450,00\ \text{zł} - 3\ 232,11\ \text{zł}$),
- w sierpniu: $5\ 233,32\ \text{zł}$ ($8\ 450,00\ \text{zł} - 3\ 216,68\ \text{zł}$),
- we wrześniu: $5\ 251,15\ \text{zł}$ ($8\ 450,00\ \text{zł} - 3\ 198,85\ \text{zł}$).

Opisany wyżej stan faktyczny, tj. przyznanie w okresie od czerwca do września 2018 r. wynagrodzenia Dyrektorowi ŚDS w zawyżonej wysokości skutkowało pobraniem dotacji z budżetu państwa w nadmiernej wysokości w łącznej kwocie **21 021,30 zł**.

- b) wypłatę wynagrodzenia dla psychologa zatrudnionego w ŚDS w łącznej kwocie **159,94 zł** brutto w grudniu 2018 r.

Zgodnie z załącznikiem do Zarządzenia nr 136 Wojewody Warmińsko-Mazurskiego z dnia 5 czerwca 2018 r. zmieniającym Zarządzenie nr 356 z dnia 29 grudnia 2017 r. w sprawie stosowania wytycznych dotyczących zasad i sposobu realizacji zadania z zakresu administracji rządowej w województwie warmińsko-mazurskim – środowiskowe domy samopomocy, w części IV. Zatrudnienie i wynagradzanie, ust. 5 „Z dotacji Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, wynagrodzenia pracowników ŚDS świadczących usługi, o których mowa w rozporządzeniu oraz pracowników administracyjno-gospodarczych i głównego księgowego, wraz z wszelkimi dodatkami do wynagrodzenia, finansowane są do kwoty nieprzekraczającej wysokości wynagrodzenia kierownika/Dyrektora ŚDS. W przypadku zatrudnienia pracownika w niepełnym wymiarze czasu pracy, wynagrodzenie przysługuje w stosunku proporcjonalnym do wymiaru czasu pracy”.

Na podstawie okazanej dokumentacji (umowy o pracę, listy płac i tabeli wynagrodzeń sporządzonych przez księgową) ustalono, że:

- wynagrodzenie brutto psychologa w grudniu 2018 r. wynosiło **2 287,00 zł** miesięcznie (1/4 etatu), co w przeliczeniu na pełen etat wynosiło $9\ 148,00\ \text{zł}$.
- wynagrodzenie brutto Dyrektora ŚDS za grudzień 2018 r. wynosiło $8\ 508,23\ \text{zł}$ (pełen etat), co w przeliczeniu na 1/4 etatu wynosiło **2 127,06 zł**.

W świetle powyższego, porównując zarobki psychologa oraz Dyrektora ŚDS i uwzględniając proporcje wymiaru zatrudnienia należy stwierdzić, że wynagrodzenie zostało wypłacone psychologowi w grudniu 2018 r. w zawyżonej wysokości, tj. o $159,94\ \text{zł}$ więcej.

Powyższe skutkowało pobraniem dotacji w nadmiernej wysokości w łącznej kwocie **159,94 zł**.

- c) realizację programu „Za życiem”, na łączną kwotę **5 700,00 zł**.

W toku kontroli ustalono, że Gminie Kozłowo w 2018 r. przyznane zostały środki dotacji celowej na realizację ww. programu na podstawie trzech decyzji Wojewody, tj.: FK 104/2018 z dnia 11 maja 2018 r., FK 257/2018 z dnia 28 sierpnia 2018 r.

i FK 420/2018 z dnia 15 listopada 2018 r. Łączna wysokość przyznanych środków wynosiła 10 640,00 zł.

Z analizy dokumentacji wynika, że ww. programem objętych zostało trzech uczestników, w tym:

- na dwóch uczestników pobrano zwiększoną dotację za okres od stycznia do grudnia 2018 r., w łącznej kwocie 9 120,00 zł,
- na jednego uczestnika pobrano zwiększoną dotację za okres od września do grudnia 2018 r. w łącznej kwocie 1 520,00 zł.

Zgodnie z art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej (cyt.) „kwota dotacji może być zwiększona, nie więcej niż o 30%, na uczestników z niepełnosprawnościami sprzężonymi lub spektrum autyzmu, którzy posiadają orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji.”

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej przekazanymi pismem z dnia 8 sierpnia 2017 r. dotyczącymi sposobu kwalifikowania uczestników ŚDS ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnością sprzężoną do podwyższonej dotacji, o której mowa w art. 51c ust. 5 ustawy o pomocy społecznej (cyt.): „Możliwość podwyższenia dotacji przysługuje pod warunkiem, że (...) uczestnik z niepełnosprawnością sprzężoną posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz wpisanymi dwoma lub trzema symbolami przyczyny niepełnosprawności.

Takie orzeczenie wskazuje, że każde z wymienionych schorzeń wpływa w porównywalnym stopniu na zaburzenia funkcji organizmu.”

W toku kontroli ustalono, że dwóch uczestników objętych tym programem nie spełniało ww. warunków, tj. w wydanych orzeczeniach nie posiadało wymaganych – drugiego lub trzeciego symbolu niepełnosprawności.

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego, za pośrednictwem Wójta Gminy, przez Fundację ITAJ wynika, że powodem wydatkowania dotacji przeznaczonej na realizację programu „Za życiem” w przypadku ww. osób było (cyt.): „ (...) dokonanie błędnej oceny osób rzekomo kwalifikujących się do grona tzw. uczestników sprzężonych przez pracownika ŚDS w Sarnowie.”

Mając na uwadze powyższe należy stwierdzić, że zwiększona dotacja pobrana na realizację ww. zadania nie przysługiwała za ww. okresy:

- za 11 miesięcy (od lutego do grudnia 2018 r.) na drugiego uczestnika (tj. 380,00 zł x 11 = 4 180,00 zł),
- za 4 miesiące (od września do grudnia 2018 r.) na trzeciego uczestnika (tj. 380,00 zł x 4 = 1 520,00 zł).

Przyznanie ww. osobom środków dotacji skutkowało pobraniem jej w zawyżonej wysokości w łącznej kwocie **5 700,00 zł**.

- d) pokrycie kosztów usług medycznych (psychiatrycznych), w łącznej wysokości **5 030,00 zł**, w tym:
- w 2017 r. w łącznej kwocie 4 450,00 zł,
 - w 2018 r. w łącznej kwocie 580,00 zł.

Usługi były świadczone przez Indywidualną Specjalistyczną Praktykę Lekarską Gabinet Psychiatryczny Lek. med. Jacek Aleksiej, 12-100 Szczytno, ul. Kościuszki 4/6. Podopieczni byli dowożeni do gabinetu przez pracowników ŚDS.

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego, za pośrednictwem Wójta Gminy, przez Fundację ITAJ nie wynika jakie konkretnie usługi medyczne były świadczone oraz czym spowodowana była konieczność świadczenia tych usług. Prezes Fundacji wskazał jedynie, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz. 1586 ze zm.) *„(...) środowiskowe domy samopomocy są to ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, a więc finansowanie poradnictwa psychiatrycznego uczestnikom odbywało się w ramach realizacji usług wspierających (...)”* Ponadto, zgodnie z rocznym sprawozdaniem resortowym MRPiPS-05 w tablicy nr 9 wykazana jest liczba osób zatrudnionych w ŚDS na podstawie umowy o pracę w przeliczeniu na pełne etaty wg stanu na 31 grudnia roku sprawozdawczego, w którym wykazano jako pracowników zabezpieczających inne potrzeby m.in. lekarzy. W ocenie Prezesa Fundacji powyższe regulacje dopuszczają zatrudnienie lekarza, jednakże ze względów ekonomicznych Fundacja tylko *„(...) doraźnie finansowała zabezpieczenie tzw. innych potrzeb uczestnikom, tj. poradnictwa psychiatrycznego w ramach doraźnych usług medycznych.”* Ponadto, *„(...) znikome usługi psychiatryczne świadczone na terenie powiatu nidzickiego – jeden lekarz w powiecie (...), a co za tym idzie długie terminy realizacji usług psychiatrycznych, spowodowały konieczność korzystania z usług odpłatnych.”*

W odniesieniu do powyższego wyjaśnienia należy stwierdzić, że prawdą jest iż środowiskowe domy samopomocy są to ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Niemniej jednak, co do zasady nie świadczą usług leczniczych i medycznych, lecz usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowaniu w życiu społecznym. Ponadto, § 14 pkt 6 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów pomocy społecznej obliguje ŚDS względem uczestników wyłącznie do pomocy w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, uzgadniania i planowania terminów wizyt u właściwego lekarza specjalisty, pomocy w zakupie leków oraz w dotarciu do placówek medycznych. Zatem ponoszenie przez ŚDS kosztów związanych z opłaceniem lekarza psychiatry jest nieuzasadnionym wydatkowaniem środków publicznych.

Podopieczni ŚDS, którzy wymagają pomocy medycznej (np. konsultacji psychiatrycznej), mają prawo do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. z 2016 r., poz. 1793), w tym do otrzymywania bezpłatnych zaświadczeń do celów pomocy społecznej, o których mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ŚDS (np. zaświadczenie lekarskie, wydane przez lekarza psychiatrę, o występujących zaburzeniach psychicznych). Tak więc, korzystanie z usług lekarza psychiatry przez środowiskowy dom samopomocy i płacenie za świadczone usługi ze środków dotacji, skutkuje podwójnym finansowaniem usług zdrowotnych.

Sfinansowanie usług lekarza psychiatry możliwe jest wyłącznie w przypadku zajścia potrzeby przeprowadzenia szkolenia dla pracowników

zatrudnionych w ŚDS, o którym mowa w § 23 rozporządzenia w sprawie ŚDS. Taka sytuacja w niniejszej sprawie jednak nie miała miejsca.

Niezależnie od powyższego, tożsamą opinię dotyczącą zatrudniania lekarza psychiatry w ŚDS wyraziło Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (pismo z dnia 20 października 2017 r., znak: DPS.V.5102.196.2017.DW – skierowane do Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie).

Środki dotacji z budżetu państwa wydatkowane na pokrycie kosztów związanych ze świadczeniem usług medycznych (psychiatrycznych) w wysokości **5 030,00 zł** w tym przypadku uznać należy za wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem.

- e) pokrycie kosztów poniesionych w 2017 r. ze środków dotacji otrzymanych w 2018 r. w łącznej wysokości **1 277,13 zł**, tj.:
- faktura VAT Nr 1207/2017 z dnia 28.12.2017 r. za usługę deratyzacji na kwotę 246,00 zł, zapłacona dnia 16.01.2018 r.,
 - faktura VAT Nr 62/12/2017 z dnia 29.12.2017 r. za usługę serwisową urządzenia grzewczego na kwotę 700,01 zł, zapłacona dnia 16.01.2018 r.,
 - faktura VAT Nr FV/51/2017/11 z dnia 30.11.2017 r. za środki czystości na kwotę 134,98 zł, zapłacona dnia 16.01.2018 r.,
 - faktura VAT Nr 493/2/2017/MGN z dnia 28.12.2017 r. za materiały do terapii na kwotę 145,14 zł, zapłacona dnia 16.01.2018 r.,
 - faktura VAT Nr FV 367/2017 z dnia 20.12.2017 r. za materiały do terapii na kwotę 51,00 zł, zapłacona dnia 16.01.2018 r.

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego, za pośrednictwem Wójta Gminy, przez Fundację ITAJ wynika, że istniała konieczność dokonania ww. zakupów, a ponieważ daty zakupu były z ostatnich dni roku (3 faktury), to nie było fizycznej możliwości zapłacenia ich w 2017 roku. *„W związku z tym, iż sprawozdanie sporządza się z dokonanych wydatków i terminy płatności wskazany na fakturach przypadają na 2018 r., zostały one zapłacone i rozliczone z dotacji 2018 roku.”* Wydatki zostały ujęte w sprawozdaniu i ewidencji księgowej za 2018 r., *„zgodnie z zasadą rachunkowości obowiązującą organizację pozarządowe RP.”*

Należy w tym miejscu wskazać, że zgodnie z „zasadą memoriału” wyrażoną w art. 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2017 r., poz. 2342 ze zm.) w księgach rachunkowych jednostki należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Ponadto, zasady ujmowania operacji gospodarczych w księgach rachunkowych zostały określone również w art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych, które nakazują ujmowanie w księgach rachunkowych jednostek sektora finansów publicznych wszystkich etapów rozliczeń poprzedzających płatność wydatków, natomiast z treści przepisów art. 20 ust. 1 ww. ustawy o rachunkowości wynika, że do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

Podkreślić należy, że Fundacja ITAJ jako podmiot bezpośrednio realizujący zadanie publiczne powierzone na mocy umowy przez Gminę Kozłowo jest zobowiązana do znajomości nie tylko ustawy o rachunkowości oraz przepisów dotyczących Fundacji, ale również przepisów ustawy o finansach publicznych. Powyższe wynika z faktu, że zadanie jest finansowane w 100% ze środków publicznych, tj. dotacji celowych, które

w myśl art. 126 ustawy o finansach publicznych podlegają szczególnym zasadom rozliczania.

Ponadto, w sferze finansów publicznych, w przypadku wykorzystania dotacji z budżetu państwa, obowiązuje zasada roczności budżetu. Zgodnie z art. 109 ust. 1 i 5 ustawy o finansach publicznych podstawą gospodarki finansowej państwa w danym roku budżetowym jest ustawa budżetowa, a rokiem budżetowym jest rok kalendarzowy. Z konstytucyjnej zasady roczności budżetu państwa określonej w art. 219 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483) oraz związanej z nią zasady uprzedniości wynika obowiązek corocznego uchwalania ustawy budżetowej przed rozpoczęciem kolejnego roku budżetowego. Wyjątkiem od zasady roczności budżetu jest art. 136 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym ustawa budżetowa może określać, w ramach limitów wydatków na rok budżetowy, limity wydatków na programy wieloletnie. Wyjątek od zasady roczności budżetu stanowi również art. 181 ust. 2 ww. ustawy, który przewiduje możliwość ustalenia przez Radę Ministrów wykazu oraz planu finansowego niezrealizowanych wydatków, do których nie stosuje się art. 181 ust. 1 tejże ustawy, to znaczy, które nie wygasają z upływem roku budżetowego.

W związku z powyższym, środki dotacji otrzymane w 2017 roku, powinny zostać przeznaczone na pokrycie kosztów ponoszonych w 2017 roku i analogicznie w 2018 r. Powyższe skutkowało wydatkowane dotacji niezgodnie z przeznaczeniem w łącznej wysokości **1 277,13 zł**.

- f) zakup 5 kamer w celu doposażenia monitoringu obiektu ŚDS w łącznej wysokości **2 337,00 zł**, które zamontowano w budynku ŚDS, tj.:
- w korytarzu na parterze – 1 szt.,
 - w pracowni Minerwa na parterze 1 szt.,
 - w korytarzu na piętrze – 1 szt.,
 - w sali na piętrze – 1 szt.,
 - w pracowni na II piętrze – 1 szt.

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego, za pośrednictwem Wójta Gminy, przez Fundację ITAJ wynika, że montażu monitoringu dokonano w celu „*zapewnienia zabezpieczenia mienia uczestników i ośrodka wsparcia, sprawowania stałego nadzoru i zabezpieczenia mienia obiektu ŚDS po godzinach pracy.*”

Na podstawie oględzin budynku ustalono, że jednostka posiada system monitoringu zewnętrznego i wewnętrznego. Z pisemnej informacji uzyskanej od Dyrektora ŚDS wynika, że (cyt.): „*monitoring w ŚDS w Sarnowie zastosowano w celu ochrony mienia*”. Monitoring zewnętrzny obejmuje teren przyległy do budynku, natomiast wewnątrz budynku monitoringiem objęte są ciągi komunikacyjne i pracownie terapeutyczne.

Zdaniem kontrolujących dla zapewnienia ochrony mienia środowiskowego domu samopomocy, wystarczające byłoby zamontowanie monitoringu zewnętrznego oraz monitoringu wewnętrznego obejmującego ciągi komunikacyjne. Monitoring nie powinien być instalowany w salach terapeutycznych, ponieważ opiekę i bezpieczeństwo uczestnikom zajęć zapewnia kadra merytoryczna ŚDS, która posiada uprawnienia i narzędzia, by w przypadku wystąpienia zdarzeń niepożądanych, odpowiednio zareagować.

Należy zwrócić uwagę, że od 25 maja 2018 r. stosowanie monitoringu wizyjnego

podlega przepisom ogólnego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz. Urz. UE, L rok 2016, nr 119, poz. 1) oraz uregulowaniom krajowym, które odnoszą się m.in. do: pracodawców, placówek oświatowych oraz jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z art. 5 ust.1 lit. b ww. rozporządzenia: „dane osobowe muszą być zbierane w konkretnych, wyraźnych i prawnie uzasadnionych celach i nieprzetwarzane dalej w sposób niezgodny z tymi celami; dalsze przetwarzanie do celów archiwalnych w interesie publicznym, do celów badań naukowych lub historycznych lub do celów statystycznych nie jest uznawane w myśl art. 89 ust. 1 za niezgodne z pierwotnymi celami („ograniczenie celu”).” Musi więc brać pod uwagę potrzebę ochrony prawa do prywatności i ochrony danych osobowych i ich ograniczanie tylko w niezbędnym zakresie. Oznacza to, że monitoring może być wprowadzany wtedy, kiedy inne, mniej inwazyjne metody zapewniania bezpieczeństwa są niewystarczające.

Zasady ograniczenia celu i minimalizacji wymagają ograniczenia obszaru monitorowania do niezbędnego zasięgu. Należy mieć na uwadze, że interesy administratora nie mogą w każdej sytuacji w sposób nadmierny ograniczać prawa do prywatności i ochrony danych oraz uzasadnionego oczekiwania osób obserwowanych co do zapewnienia intymności.

Zauważyć ponadto należy, że instalacja monitoringu nie wynika bezpośrednio z zadań środowiskowego domu samopomocy. Instalacja i eksploatacja monitoringu stanowi działanie ze sfery bieżącego administrowania i zarządzania budynkiem, a nie działanie ze sfery usług ośrodka wsparcia. Sfera administrowania budynkiem natomiast winna stanowić obszar działań właściciela budynku, którym jest w tym przypadku Fundacja ITAJ. Jak wynika z udzielonego wyjaśnienia instalacja monitoringu miała na celu zapewnienie ochrony mienia środowiskowego domu samopomocy. Wskazać również należy, że fakt instalacji monitoringu sam w sobie nie zapobiega bezpośrednio niepożądanym zdarzeniom, w tym uszkodzeniu bądź utracie mienia, a jedynie pozwala zrekonstruować przebieg zdarzenia już po jego zaistnieniu.

W związku z powyższym wydatkowanie środków z dotacji celowej na zakup kamer w celu doposażenia monitoringu obiektu ŚDS w kwocie **2 337,00 zł** stanowiło przejaw niegospodarności i skutkowało naruszeniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym, wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

g) wynajem urządzeń masujących (foteli masujących i platform wibracyjnych) w łącznej wysokości **59 400,00 zł**, w tym:

- w 2017 r. w łącznej kwocie 31 140,00 zł,
- w 2018 r. w łącznej kwocie 28 260,00 zł.

W dniu 1 marca 2017 r. ŚDS w Sarnowie zawarł umowę z Fundacją ITAJ na wynajem urządzeń masujących. Zgodnie z § 1-4 umowy wynajem dotyczył czterech foteli masujących oraz trzech platform wibracyjnych (masujących). Umowa zawarta została na okres 24 miesięcy, a wydanie urządzeń nastąpiło w dniu podpisania umowy. Całkowity miesięczny koszt wynajmu wynosił 3 140,00 zł.

Z pisemnego wyjaśnienia złożonego, za pośrednictwem Wójta Gminy, przez Fundację ITAJ wynika, że wynajem urządzeń masujących było niezbędne do funkcjonowania

pracowni rehabilitacyjnej w celu poprawy, utrzymania oraz nabycia sprawności fizycznej uczestników, a fotele były niezbędne do przeprowadzania treningów relaksacyjnych. Ponadto, Prezes Fundacji powołuje się na ustalenia kontroli przeprowadzonej w 2017 r., przez pracowników Wydziału Polityki Społecznej oraz Wydziału Finansów i Kontroli Urzędu Wojewódzkiego, w Gminie Janowiec Kościelny i ŚDS w Szczepkowie Borowym za lata 2015-2016 w trakcie której nie zakwestionowano wydatku związanego z wynajmem urządzeń masujących, a także nie stwierdzono błędów, uchybień związanych z realizacją usług wspierających polegających na korzystaniu z foteli masujących. W związku z powyższym uznano, że wydatek ten jest uzasadniony. Z treści wyjaśnienia wynika również, że (cyt.): „(...) *dotacja na bieżące funkcjonowanie dotyczy wydatków bieżących, z uwagi na cenę foteli masujących kwalifikującą zakup jako inwestycyjny, nie było możliwości zakupu ww. urządzeń ze środków bieżących.*”

W odniesieniu do ww. wyjaśnień należy stwierdzić, że celem każdej kontroli jest podniesienie sprawności działania jednostki przez usuwanie nieprawidłowości, jej przyczyn i źródeł oraz pobudzanie działań konstruktywnych. Dzięki kontroli możliwe jest identyfikowanie błędów, wskazywanie obszarów wymagających poprawy oraz możliwości lepszego wykonania zadań w przyszłości. Należy zaznaczyć, iż kontrola to proces badania danego obszaru, który uwarunkowany jest nie tylko zastaną sytuacją, stanem prawnym, ale również przyjętymi interpretacjami, ustaleniami i indywidualnym oglądem kontrolerów. Wobec tego, nie ma możliwości zestawienia ze sobą i porównania wprost ustaleń czynności kontrolnych dokonywanych na przestrzeni kilku lat.

Ponadto, o kwalifikowalności ww. wydatków nie stanowi brak zastrzeżeń w niniejszym przedmiocie, przez organ dokonujący kontroli, lecz spełnianie przesłanek określonych w § 10 ust. 2 rozporządzenia w sprawie ŚDS.

W związku z powyższym, osoba kierująca środowiskowym domem samopomocy, na podstawie dokumentacji uczestników (zaświadczenia/skierowania lekarskie na zabiegi rehabilitacyjne), winna uzasadnić: konieczność objęcia uczestników placówki usługami rehabilitacyjnymi, a tym samym zatrudnienia osoby wykwalifikowanej w tym kierunku, nabycie niezbędnych urządzeń lub ich najmu, którego zasadność winna być udokumentowana dokonaniem analizy rynku i wykazaniem, iż najem jest korzystniejszy z ekonomicznego punktu widzenia niż zakup. Decyzja o objęciu usługami rehabilitacyjnymi danego uczestnika, winna być nadto poparta analizą możliwości świadczenia tychże usług, w pierwszej kolejności przez Narodowy Fundusz Zdrowia.

W toku kontroli ustalono, że urządzenia masujące były wykorzystywane przez uczestników ŚDS, a obsługa tych urządzeń nie wymagała zatrudnienia wykwalifikowanych w tym zakresie osób.

W odniesieniu do zakupu urządzeń masujących i wyjaśnień Prezesa Fundacji ITAJ, z których wynika że (cyt.): „(...) *z uwagi na cenę foteli masujących kwalifikującą zakup jako inwestycyjny, nie było możliwości zakupu ww. urządzeń ze środków bieżących*” należy stwierdzić, że na podstawie ustawy z dnia 27 października 2017 r. o zmianie o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. 2017 poz. 2175), od 1 stycznia 2018 r. dotychczasowy limit w wysokości 3 500,00 zł, stosowany przy rozliczeniach nabycia, wytworzenia lub ulepszenia środka trwałego (także nabycia wartości niematerialnych i prawnych), został zastąpiony nową

graniczną wartością równą 10 000,00 zł. Oznacza to, że od 1 stycznia 2018 r. wartość środka trwałego, którego zakup wymaga zaklasyfikowania go jako wydatku majątkowego wynosi 10 000,00 zł.

W związku z powyższym jednostka mogła w 2018 r. dokonać zakupu foteli masujących, które w jej ocenie były niezbędne do terapii z podopiecznymi, a ze względów ekonomicznych (koszt najmu przewyższał wartość nowego urządzenia masującego) ich zakup byłby uzasadniony.

Wydatkowanie środków z dotacji celowej na wynajem urządzeń masujących w kwocie **59 400,00 zł**, w tym możliwość ich zakupu w 2018 r. ze środków bieżących, należy uznać za przejaw niegospodarności. Skutkowało to naruszeniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym, wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

➤ nierzetelnego prowadzenia ewidencji księgowej.

Na podstawie dokumentów księgowych otrzymanych w toku kontroli, tj. m.in. faktur i ewidencji księgowej kont: 500-05 i 501-3 ustalono, że wystąpił szereg rozbieżności pomiędzy dokumentami potwierdzającymi dokonanie wydatku, a ich księgowaniem w latach 2017-2018, tj.:

- wystąpiło 13 przypadków nieujęcia w ewidencji księgowej faktur/not obciążeniowych za dokonane w 2017 r. wydatki,
Z pisemnych wyjaśnień złożonych, za pośrednictwem Wójta Gminy, przez Fundację ITAJ wynika, że noty obciążeniowe (cyt.): „*nie zostały ujęte w ewidencji księgowej na koncie zespołu 5 przypisanym dla ŚDS Sarnowo (500-05), ponieważ Fundacja prowadzi jedną zbiorczą księgowość i wystawia noty na ośrodki które prowadzi, są to dla Fundacji operacje wewnętrzne i w I kwartale noty obciążeniowe za samochód były księgowane na koncie 791 – koszty wewnętrzne, jako obciążenie dla ośrodka. Od II kwartału 2017 r. ustalono, dla przejrzystości zapisów, iż noty obciążeniowe będą ujmowane na koncie 500-05 (zamiast 791). W kwestii pozostałych rozbieżności wyjaśniono, że (cyt.): „Fundacja prowadzi jedną księgowość dla wszystkich ośrodków, każdy ośrodek ma przypisany swój tzw. dziennik księgowania rozróżniany numerem księgowym umieszczanym w górnej części faktury, dla ŚDS Sarnowo był to w 2017 r. numer rozpoczynający się od „ARCH3”. Do tego faktury każdego ośrodka księgowane są na odrębne konta zespołu 5 planu kont, dla ŚDS Sarnowo jest to 500-05. Pozostałe faktury za 2017 r. zaksięgowane zostały w dzienniku księgowym Sarnowa (Arch3-górna część faktury), były to koszty poniesione przez ŚDS Sarnowo, aczkolwiek omyłkowo faktury zostały zaksięgowane na 500-04 (konto przypisane dla ŚDS Wesołowo) zamiast na 500-05.*
- wystąpiły 2 przypadki ujęcia w ewidencji księgowej wydatków za 2017 r., które nie miały odzwierciedlenia w dokumentach księgowych,
Z pisemnych wyjaśnień złożonych, za pośrednictwem Wójta Gminy, przez Fundację ITAJ wynika, faktury omyłkowo zaksięgowano na konto 500-05 – ŚDS Sarnowo, zamiast 500-04 – ŚDS Wesołowo.

Naruszono w tym zakresie przepisy art. 4 ust. 2, w związku z art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2016 r., poz. 1047 ze zm.), z których wynika, że operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych

zgodnie z ich treścią ekonomiczną, a księgi rachunkowe uznaje się za rzetelne, jeśli dokonane w nich zapisy odzwierciedlają stan rzeczywisty.

- braku szczegółowego opisu operacji gospodarczych na dokumentach księgowych. Przykładowe opisy faktur to (cyt.): „pozostałe wydatki ŚDS”, „wyposażenie ŚDS”, „koszt transportu uczestników”, „niezbędne wydatki związane z działalnością ŚDS”, „usługa medyczna”, „wydatki bieżące” itp.

Naruszono w tym zakresie art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, które określają, że jednym z elementów dowodu księgowego (faktury) jest opis operacji gospodarczej.

Ponadto należy zaznaczyć, że opis merytoryczny na dowodzie księgowym ma do spełnienia dwa zadania:

- uzupełnienie opisu operacji gospodarczej w taki sposób, aby na jej podstawie główny księgowy mógł wstępnie ocenić prawidłowość tej operacji, a także prawidłowo zadekretować dokument,
- udokumentowanie faktu jego skontrolowania pod względem merytorycznym poprzez zamieszczenie klauzuli „skontrolowano pod względem merytorycznym”, podpisu osoby, która dokonała kontroli, daty kontroli i ewentualnie opisu aspektów, które są na tym etapie kwestionowane jako niezgodne z obowiązującymi przepisami, umowami, normami, zasadami, cennikami, standardami itp.

[Akta kontroli: I.37-280, IV.8-21, 2794-2988]

IV. W zakresie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

W związku z tym, iż kwoty poszczególnych grup (rodzajów) wydatków nie przekraczały równowartości kwoty 30 000 euro, jednostka nie przeprowadzała postępowań o udzielenie zamówień publicznych, stosownie do art. 4 pkt 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1579 ze zm.) – obowiązującej w okresie kontrolowanym.

[Akta kontroli: V.1-2]

V. W zakresie struktury zatrudnienia.

1. Stan zatrudnienia kadry zbadano w oparciu o analizę wybranych dokumentów z akt osobowych pracowników (umowy o pracę, zakresy czynności) oraz pisemnych informacji uzyskanych od Głównej księgowej ŚDS.
 - 1.1. Analizie poddano akta osobowe 13 pracowników zatrudnionych w ŚDS w Sarnowie w latach 2017 – 2018 na podstawie umowy o pracę, przedłożone do wglądu kontrolującym przez Dyrektora ŚDS w Sarnowie.
 - 1.2. Ustalono, że od uruchomienia jednostki, tj. od 30.01.2017 r. do 30.04.2018 r. umowy o pracę z pracownikami zawierała Fundacja ITAJ z siedzibą w Szczepkowie Borowym, miejscem wykonywania pracy był Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarnowie. Od 1.05.2018 r. nastąpiła zmiana pracodawcy, w związku z czym zawarte zostały nowe umowy o pracę, gdzie pracodawcą został Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarnowie reprezentowany przez Dyrektora jednostki.
 - 1.3. Według stanu na 29.12.2017 r. w ŚDS w Sarnowie na umowę o pracę zatrudnionych było 8 osób w ramach 6,58 etatów, natomiast według stanu na 31.12.2018 r.

zatrudnionych było 9 osób w ramach 8,25 etatów. Wszystkie ww. osoby stanowiły kadre merytoryczną, tj. realizującą usługi, o których mowa w § 14 rozporządzenia w sprawie ŚDS.

2. Kadra merytoryczna

2.1. Struktura zatrudnienia w Środowiskowym Domu Samopomocy w Sarnowie w 2017 r., na podstawie umowy o pracę, przedstawiała się następująco:

- dyrektor – 1 osoba - 1/2 etatu (zatrudniony od 30.01.2017 do 30.06.2017 r.); 1/3 etatu (od 1.07.2017 r.);
- psycholog – 1 osoba - 1/4 etatu (zatrudniona od 1.03.2017 r.),
- terapeuta zajęciowy – 1 osoba – 1 etat (zatrudniona od 30.01.2017 r.),
- instruktor terapii zajęciowej – 1 osoba – 1 etat (zatrudniona od 30.01.2017 r.),
- instruktor terapii zajęciowej – 1 osoba – 1 etat (przeniesiona z ŚDS w Szczepkowie Borowym od dnia 07.02.2017 r.),
- instruktor terapii zajęciowej – 1 osoba – 1 etat (zatrudniona od 15.05.2017 r.),
- opiekun – 1 osoba – 1 etat (zatrudniona od 30.01.2017 r. do 21.06.2017 r.),
- opiekun – 1 osoba – 1 etat (zatrudniona od 18.04.2017 r.),
- opiekun – 1 osoba – 1 etat (zatrudniona od 25.05.2017 r., do 30.11.2017 r.), a następnie zatrudniona na stanowisku fizjoterapeuty – 1 etat (od 1.12.2017 r.),
- opiekun – 1 osoba – 1 etat (zatrudniona od 1.10.2017 r.).

2.2. Struktura zatrudnienia w Środowiskowym Domu Samopomocy w Sarnowie w 2018 r., na podstawie umowy o pracę, przedstawiała się następująco:

- dyrektor – 1 osoba – 1/3 etatu (zatrudniony do 30.11.2018 r.),
- dyrektor – 1 osoba – 1 etat (zatrudniona od 30.11.2018 r.), poprzednio zajmowane stanowiska: terapeuta zajęciowy – 1 etat (zatrudniona od 1.02.2018 r. do 30.04.2018 r.),
- terapeuta – 1 etat (od 1.05.2018 r. do 31.07.2018 r.),
- terapeuta zajęciowy – 1 etat (od 1.08.2018 r. do 29.11.2018 r.),
- psycholog – 1 osoba - 1/4 etatu (zatrudniona od 1.03.2017 r.),
- terapeuta zajęciowy – 1 osoba – 1 etat (zatrudniona do 28.02.2018 r.),
- terapeuta – 1 osoba – 1 etat – (zatrudniona od 20.08.2018 r.),
- instruktor terapii zajęciowej – 4 osoby – 4 etaty (w tym 1 osoba zatrudniona od 20.08.2018 r.),
- fizjoterapeuta – 1 osoba – 1 etat (zatrudniona od 1.12.2017 r.),
- opiekun – 1 osoba – 1 etat (zatrudniona od 18.04.2017 r.),
- opiekun – 1 osoba – 1 etat (zatrudniona od 5.03.2018 r.),
- opiekun – 1 osoba – 1 etat (zatrudniona od 1.10.2017 r. do 24.03.2018 r.).

3. Kadra administracyjno – gospodarcza

3.1. W Środowiskowym Domu Samopomocy w 2017 r. i 2018 r. nie było kadry administracyjno-gospodarczej zatrudnionej w ramach umowy o pracę.

3.2. W okresie objętym kontrolą 100% osób zatrudnionych w ramach umowy o pracę stanowiła kadra merytoryczna. Obsługę księgowo-kadrową zapewniały osoby zatrudnione w ramach umów cywilnoprawnych. Dowozem uczestników oraz utrzymaniem czystości i porządku w pomieszczeniach zajmowali się pracownicy zespołu wspierająco – aktywizującego (kadra merytoryczna).

4. Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego

4.1. Na podstawie § 14 Regulaminu organizacyjnego Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie ustalono, że w jednostce funkcjonował zespół wspierająco – aktywizujący. W skład zespołu powołani zostali: dyrektor, terapeuci lub instruktorzy terapii zajęciowej, opiekunowie oraz według potrzeby inne osoby posiadające specjalistyczne kwalifikacje (m.in. psycholog, fizjoterapeuta).

Zgodnie z § 12 rozporządzenia w sprawie ŚDS, wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco - aktywizującego wynosi nie mniej niż 1 etat na:

- 7 uczestników w domu typu A;
- 5 uczestników w domu typu B i C.

W przypadku łączenia typów domów wskaźnik zatrudnienia stosuje się odpowiednio do liczby uczestników każdego typu.

4.2. W toku kontroli ustalono, że według danych na dzień 29.12.2017 r. w skład zespołu wspierająco-aktywizującego wchodziło 8 pracowników zatrudnionych w łącznym wymiarze 6,58 etatów. Natomiast według danych na dzień 31.12.2018 r. w skład ww. zespołu wchodziło 9 pracowników zatrudnionych w łącznym wymiarze 8,25 etatów.

5. Stwierdzono nw. uchybienia w zakresie struktury zatrudnienia:

a) Dyrektor jednostki (pełniący jednocześnie funkcję Prezesa Fundacji ITAJ), w okresie od czerwca 2018 r. do listopada 2018 r., nie dostosował wymiaru czasu pracy do „Wytycznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego” – wynikających z Zarządzeń nr: 136 z dnia 5 czerwca 2018 r. i 356 z dnia 29.12.2017 r.

Na podstawie dokumentacji kadrowej kontrolujący stwierdzili, że Dyrektor ŚDS w Sarnowie był zatrudniony w niepełnym wymiarze czasu pracy, tj.:

- na 4/8 etatu w okresie od 30.01.2017 r. do 30.06.2017 r.
- na 1/3 etatu w okresie od 1.07.2017 r. do 30.11.2018 r.

Ponadto, do 30 listopada 2018 r. obejmował stanowiska kierownicze również w ŚDS w Szczepkowie Borowym oraz w ŚDS w Wesołowie, które prowadzone były przez Fundację ITAJ. W każdym z tych Domów Dyrektor zatrudniony był w niepełnym wymiarze czasu pracy i zadaniowym systemie czasu pracy.

Zgodnie z pkt. IV.1 ww. „Wytycznych”, środowiskowym domem samopomocy kieruje osoba na stanowisku dyrektora lub kierownika w pełnym wymiarze czasu pracy (1 etat) wyłącznie w 1 ŚDS – z wyłączeniem możliwości jej świadczenia w zadaniowym czasie pracy. Zgodnie z § 3 Zarządzenia nr 356, środowiskowe domy samopomocy miały czas na podjęcie działań celem dostosowania swojej działalności do ww. „Wytycznych” do 31.01.2018 r.

Prezes Fundacji ITAJ podpisał Aneks nr 7 z dnia 21.02.2018 r. do umowy NR 1/2015 z dnia 10.08.2015 r. o powierzenie realizacji zadania publicznego pod nazwą: utworzenie i prowadzenie Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie, w którym zobowiązał się do przestrzegania zasad określonych przez Wojewodę Warmińsko-Mazurskiego w ww. Zarządzeniach.

Na podstawie okazanych dokumentów kontrolujący ustalili, że z dniem 26.02.2018 r. została wypowiedziana umowa o pracę zawarta w dniu 9.11.2017 r. na czas określony – na pełnienie funkcji dyrektora ŚDS, z zachowaniem 12-miesięcznego okresu wypowiedzenia (okres wypowiedzenia upływał dnia 28.02.2019 r.) zgodnie z pkt. 6 lit. b wyżej wskazanej umowy.

- b) Dyrektorowi jednostki powierzono wykonywanie zadań niewynikających wprost z jego stanowiska pracy .

Z dniem 30.11.2018 r. w ŚDS w Sarnowie został zatrudniony Dyrektor w pełnym wymiarze czasu pracy. Z podpisanego przez Dyrektora zakresu czynności wynika, że oprócz zadań związanych z pełnieniem funkcji dyrektora, powierzono tej osobie również prowadzenie treningów społecznych oraz zajęć, a także świadczenie niezbędnej opieki i pomocy uczestnikom ŚDS. Z pisemnej informacji Dyrektora jednostki wynika, że na realizację treningów z uczestnikami poświęcała około 6 godzin dziennie, co potwierdzono poprzez wgląd do prowadzonego przez nią dziennika zajęć wspierająco-aktywizujących z grudnia 2018 r. Z powyższego wynika, że na realizację zadań na stanowisku Dyrektora pozostawało 2 godziny dziennie.

Powyższe skutkowało sprawowaniem niedostatecznego nadzoru przez Dyrektora ŚDS nad funkcjonowaniem jednostki.

- c) W latach 2017 – 2018 nie zatrudniono w ŚDS kadry administracyjno-gospodarczej.

W toku kontroli ustalono, że w ŚDS w okresie objętym kontrolą nie zatrudniono osób do sprzątanía ŚDS.

Z pisemnego wyjaśnienia Dyrektora wynika, że (cyt.): „*W latach 2017-2018 porządkowanie obiektów ŚDS odbywało się po zajęciach*”, zgodnie z § 6 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, który stanowi że: „*1. Dom działa co najmniej 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie, w tym co najmniej przez 6 godzin dziennie są prowadzone zajęcia z uczestnikami, a pozostały czas przeznacza się na czynności porządkowe (...)*”.

Zdaniem kontrolujących, do zadań pracowników merytorycznych ŚDS nie należy sprzątanie całego obiektu, a przepisy prawa dają Dyrektorowi jednostki możliwość zatrudnienia osoby sprzątającej, bez angażowania do tych prac pracowników merytorycznych (§ 10 ust. 3 rozporządzenia w sprawie ŚDS).

Ponadto ustalono, że ŚDS nie zatrudniał kierowcy. Usługi transportowe świadczone były w 2017 r. przez 3 opiekunów, a w 2018 r. przez 2 opiekunów i 1 osobę zatrudnioną na stanowisku terapeuty zajęciowego (do 28.02.2018 r.), a następnie terapeuty (od 20.08.2018 r.). Oprócz ww. osób – jak wynika z otrzymanego w toku kontroli wyjaśnienia Dyrektora ŚDS – w sytuacjach ich nieobecności, kierowaniem samochodami zajmowali się również inni pracownicy. Ustalono, że na przestrzeni 2017 r. spośród 10 zatrudnionych osób, 5 z nich angażowanych było w prowadzenie pojazdu, natomiast w 2018 r. spośród 12 pracowników – do prowadzenia pojazdu angażowanych było 7 z nich.

Na podstawie otrzymanej w toku kontroli dokumentacji ustalono, że w zakresach obowiązków pracowników zajmujących się dowozem zawarto zapis: „*O ile zatrudniona/y posiada stosowną kategorię prawa jazdy, może ona/on pełnić funkcję kierowcy ŚDS*”. Jak wynika z przedłożonego w toku kontroli wyjaśnienia Dyrektora ŚDS, czas poświęcany przez pracowników zespołu wspierająco - aktywizującego na dowóz uczestników nie przekraczał dwóch godzin dziennie.

Kontrolujący dokonali w tym zakresie analizy kart drogowych. Stwierdzono, że w kartach drogowych ewidencjonowanie godzin rozpoczęto od dnia 13 sierpnia 2018 r., przy czym odnotowywano jedynie godzinę porannego wyjazdu kierowcy po uczestników oraz godzinę powrotu po odwozie uczestników (brakowało godziny zakończenia każdego kursu porannego oraz rozpoczęcia każdego kursu popołudniowego).

Powyższe skutkowało angażowaniem kadry merytorycznej do zadań nie wynikających z ich stanowisk pracy, tj. sprzątanía obiektu i kierowania pojazdami służbowymi.

- d) Brak możliwości potwierdzenia udzielania poradnictwa psychologicznego uczestnikom, na podstawie ewidencji czasu pracy psychologa prowadzonej w formie elektronicznej.

W toku kontroli stwierdzono, że osoba zatrudniona na stanowisku psychologa w systemie zadaniowego czasu pracy nie podpisywała się na ogólnej liście obecności pracowników ŚDS.

Z wyjaśnienia Dyrektora jednostki wynika, że pracownicy realizujący zadania w ramach systemu zadaniowego prowadzili indywidualną ewidencję czasu pracy.

Kontrolujący dokonali wglądu do listy obecności prowadzonej odrębnie dla psychologa i stwierdzili, że ewidencja prowadzona była w formie wydruku komputerowego, gdzie w miejscu na podpis pracownika widniał znak „X”. Do ewidencji czasu pracy w każdym miesiącu załączane było zestawienie wykonanej pracy w odniesieniu do zakresu obowiązków, które co miesiąc było akceptowane przez Dyrektora ŚDS.

Zgodnie z pisemnym wyjaśnieniem Dyrektora ŚDS, psycholog: „(...) wykonywał pracę w dogodnym miejscu. (...) Psycholog był dostępny na terenie ośrodka co najmniej dwa razy w miesiącu. (...) W środowiskowym domu samopomocy dopuszcza się co najmniej dwa sposoby ewidencji tj.: (...) Pracownik ewidencjonuje pracę na liście poprzez umieszczenie w kolumnie nr 3 litery np. „X” [która odpowiada wykonywaniu pracy w danym dniu], następnie na koniec przepracowanego miesiąca przekazuje listę pracodawcy do akceptacji”.

Zdaniem kontrolujących prowadzenie ewidencji czasu pracy w formie elektronicznej uniemożliwia potwierdzenie realizacji poradnictwa świadczonego przez psychologa na rzecz uczestników na terenie ŚDS.

Ponadto, zgodnie z § 14 pkt 4 rozporządzenia w sprawie ŚDS, usługi świadczone w jednostce obejmują poradnictwo psychologiczne, należy przez to rozumieć przede wszystkim psychologiczne wsparcie udzielane uczestnikom ŚDS w siedzibie jednostki.

Zatrudnienie psychologa na umowę o pracę w ŚDS w wymiarze ¼ etatu w systemie zadaniowym i powierzenie mu między innymi nadzoru nad dokumentacją, nie znajduje uzasadnienia w odniesieniu do zakresu usług jakie winny być świadczone w ŚDS.

Usługi te mają na celu nie tylko wspieranie i aktywizowanie uczestników, ale również udzielanie niezbędnego wsparcia psychologicznego. W związku z tym zatrudniony przez jednostkę psycholog winien świadczyć swoją pracę na miejscu, będąc w bezpośrednim kontakcie z uczestnikami ŚDS.

Powyższe mogło skutkować niezapewnieniem odpowiedniego wsparcia psychologicznego uczestnikom ŚDS.

- e) Nieprowadzenie dziennika zajęć przez psychologa.

Na podstawie okazanych w toku kontroli dokumentów stwierdzono, że psycholog udzielał indywidualnego poradnictwa psychologicznego uczestnikom. Z udzielonego poradnictwa sporządzał dokumentację, która wpinana była do segregatora indywidualnych konsultacji psychologicznych dla uczestników. Ponadto ustalono, że psycholog został powołany do składu zespołu wspierająco-aktywizującego.

Zgodnie z § 2 pkt 7 rozporządzenia w sprawie ŚDS przez zespół wspierająco-aktywizujący rozumie się kierownika domu i pracowników świadczących usługi w domu. Powyższe rozporządzenie w § 14 wskazuje katalog świadczonych usług w ŚDS na rzecz

uczestników w tym w pkt 4 poradnictwo psychologiczne. Zatem stosownie do § 24 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia w sprawie ŚDS pracownicy wchodzący w skład zespołu wspierająco-aktywizującego pracę z uczestnikami winni dokumentować w dziennikach zajęć.

Powyższe skutkowało brakiem udokumentowania wykonanych przez psychologa zadań, w ramach zespołu wspierająco-aktywizującego.

- f) Niespełnienie, w okresie objętym kontrolą, wskaźnika zatrudnienia określonego w § 12 rozporządzenia w sprawie ŚDS.

Z przedłożonej przez Dyrektora ŚDS pisemnej informacji, wynika, że „czas pracy poświęcany na realizację zadań kierowcy wynosił do dwóch godzin dziennie”. W związku z powyższym kontrolujący dokonali oszacowania czasu pracy poświęcanego przez pracowników ŚDS na dowóz uczestników. Na potrzeby transportu uczestników ŚDS dysponował 2 pojazdami w 2017 r. i 3 pojazdami w 2018 r. Na tej podstawie ustalono, że wg stanu na dzień 29.12.2017 r. czas poświęcony na realizację zadań kierowcy wynosił 4 godz. (tj. 1/2 etatu), a wg stanu na dzień 31.12.2018 r. – 6 godz. (tj. 3/4 etatu).

Ustalono, że w okresie objętym kontrolą ŚDS w Sarnowie posiadał 45 miejsc statutowych. Wg stanu na dzień 29.12.2017 r. do ŚDS skierowanych było 41 osób, natomiast wg stanu na dzień 31.12.2018 r. – 44 osoby.

W związku z tym, że ŚDS rozpoczął swoją działalność 30 stycznia 2017 r. i nie osiągnął pełnego wykorzystania miejsc w pierwszym roku swojej działalności, do wyliczenia wskaźnika na dzień 29.12.2017 r. przyjęto liczbę uczestników korzystających z ŚDS. Ustalając wskaźnik zatrudnienia na dzień 31.12.2018 r., odniesiono stan zatrudnienia do ogólnej liczby miejsc w placówce, zakładając, że na wolne miejsca mogą być przyjęte osoby kwalifikujące się do typu B lub C (taka sytuacja wiąże się z wyższym wskaźnikiem zatrudnienia).

W oparciu o powyższe dane wyliczono, że w ŚDS winni być zatrudnieni pracownicy zespołu wspierająco - aktywizującego w liczbie nie mniejszej niż 7,97 etatów na dzień 29.12.2017 r. (do spełnienia wskaźnika brakowało: 1,89 etatu) oraz 8,66 etatów na dzień 31.12.2018 r. (do spełnienia wskaźnika brakowało: 1,16 etatu).

Powyższe mogło skutkować obniżonym poziomem świadczonych usług na rzecz uczestników ŚDS.

- g) Występowały przypadki braku opieki nad podopiecznymi w czasie transportu.

Według ustnej informacji uzyskanej od opiekuna pełniącego obowiązki kierowcy, codziennie każdy z 2 samochodów wykonywał od 1 do 2 kursów, rano i po południu, w zależności od ilości uczestników. Przeciętnie z usług transportowych dziennie korzystało ok. 30-34 uczestników.

Jak wynika z przedłożonej w toku kontroli informacji, jednostka zapewniała uczestnikom opiekę w czasie transportu, jednakże (cyt.): „w trakcie roku 2017 zdarzyły się przypadki braku opiekuna w trakcie dowozu uczestników lecz były to sytuacje incydentalne i były spowodowane absencją chorobową pracowników oraz koniecznością zabezpieczenia prawidłowego funkcjonowania ŚDS w Sarnowie poprzez zapewnienie opieki nad uczestnikami dochodzącymi”.

Zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ŚDS, Dom działa co najmniej 5 dni w tygodniu po 8 godzin dziennie, w tym co najmniej przez 6 godzin dziennie są prowadzone zajęcia z uczestnikami, a pozostały czas przeznaczają się na czynności porządkowe, przygotowanie do zajęć, uzupełnianie prowadzonej dokumentacji, a także zapewnienie opieki uczestnikom w trakcie dowożenia na zajęcia lub odwożenia po zajęciach, jeżeli dom zapewnia usługi transportowe.

Powyższe mogło skutkować narażeniem uczestników ŚDS na niebezpieczeństwo podczas transportu.

[Akta kontroli: VI.1-72]

VI. W zakresie majątku jednostki (środki trwałe, wyposażenie)

1. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarnowie nie posiada własnej „Polityki rachunkowości”. W związku z prowadzeniem ŚDS przez Fundację ITAJ w jednostce obowiązuje „Polityka rachunkowości” funkcjonująca w Fundacji. W ramach polityki rachunkowości w zakresie składników majątku obowiązuje Instrukcja o gospodarowaniu środkami rzeczowymi oraz klasyfikacji i oznakowania środków trwałych, składników majątkowych oraz wartości niematerialnych i prawnych Fundacji ITAJ. Zgodnie z powyższymi regulacjami:
 - przez środki trwałe należy rozumieć rzeczowe aktywa trwałe o przewidywanym okresie użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby ŚDS o wartości przekraczającej: 3 500,00 zł - 2017 r. i 10 000,00 zł - 2018 r.,
 - przez pozostałe środki trwałe (wyposażenie) należy rozumieć rzeczowe aktywa trwałe o przewidywanym okresie użyteczności dłuższym niż rok, kompletne, zdatne do użytku i przeznaczone na potrzeby ŚDS o wartości: od 1 000,00 zł do 3 500,00 zł – 2017 r. i od 1 000,00 zł do 10 000,00 zł – 2018 r.,
 - przez pozostałe składniki majątkowe (wyposażenie) należy rozumieć składniki majątku o okresie używalności poniżej roku, jeżeli ich wartość wynosi od 500,00 zł do 1 000,00 zł.

Z pisemnej informacji uzyskanej za pośrednictwem Wójta Gminy, od Fundacji ITAJ wynika, że (cyt.): „Ewidencja środków trwałych, jak i wszelkie dokumenty związane z zakupem, likwidacją czy zmianą wartości środka trwałego prowadzona jest w formie elektronicznej, a następnie w formie wydruków z programu. Ponadto ewidencja prowadzona jest dla całej Fundacji bez rozgraniczenia na ośrodki ŚDS.”

2. Składniki majątkowe i ewidencja

- 2.1. Na podstawie zestawień stanu i obrotu majątku trwałego ŚDS sporządzonych przez Głównego księgowego ŚDS oraz zapisów na koncie 015 i 020 (w zakresie 2018 r.) ustalono, że w okresie kontrolowanym wartość majątku ŚDS wynosiła:

a) w 2017 r.:

➤ konto 015 Pozostałe środki trwałe:

- stan na 1 stycznia 2017 r. – 66 162,36 zł,
- przychody – 28 103,00 zł (zakup m.in.: urządzenia wielofunkcyjnego, narożnika wypoczynkowego i fotela, kamery Sony, notebooka, stołu rehabilitacyjnego, kabiny i osprzętu UGUL, kosiarki, kosy),
- rozchody – nie występowały,
- stan na 31 grudnia 2017 r. – 94 265,36 zł,

b) w 2018 r.:

- konto 015 Pozostałe środki trwałe:
 - stan na 1 stycznia 2018 r. – 94 265,36 zł,
 - przychody – 13 718,00 zł (zakup m.in.: laptopa, notebooka, myjni fryzjerskiej, projektora, lodówki),
 - rozchody – 0,00 zł,
 - stan na 31 grudnia 2018 r. – 107 983,36 zł,
- konto 020 Wartości niematerialne i prawne:
 - stan na 1 stycznia 2018 r. – 0,00 zł,
 - przychody – 4 640,41 zł (zakup licencji oprogramowania m.in.: R2płatnik, Office),
 - rozchody – 0,00 zł,
 - stan na 31 grudnia 2018 r. – 4 640,41 zł.

2.2. Na podstawie analizy dowodów księgowych dokumentujących zakup majątku ustalono:

- majątek zakupiony przyjmowano na podstawie dowodu zakupu (faktura),
 - przyjmowane na stan księgowy składniki majątkowe ujmowano na kontach syntetycznych odpowiednio: 015 (w 2017 i 2018 r.) i 020 (w 2018 r.) i w ewidencji wyposażenia.
3. Zgodnie z postanowieniami § 2 pkt 9 aneksu nr 3 z dnia 11.12.2018 r. do umowy PS-I.946.19.38.2018 zawartej w dniu 8 stycznia 2018 r. między Dyrektorem Wydziału Polityki Społecznej Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, a Wójtem Gminy Kozłowo, w razie zlecenia realizacji zadania utworzenia i prowadzenia Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie podmiotom, o których mowa w art. 3 ust.2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz przekazania im dotacji na ich realizację z wykorzystaniem środków udzielonych niniejszą Umową, Gmina zobowiązana jest zastrzec iż:
- środki trwałe oraz rzeczy ruchome stanowią własność Gminy i służą wyłącznie do wykonywania zadania zleconego,
 - w przypadku rozwiązania umowy z ww. podmiotem, w tym zaprzestania dotowania go, zakupione środki trwałe oraz rzeczy ruchome podlegają wydaniu na rzecz Gminy.
- 3.1. Gmina wypełniła dyspozycję wskazaną przez Wojewodę w ww. umowie, poprzez zawarcie w § 15 aneksu nr 7 z dnia 21.02.2018 r. do umowy nr 1/2015 o powierzenie realizacji zadania publicznego pod nazwą: utworzenie i prowadzenie ŚDS w Sarnowie z dnia 12.08.2015 r. zapisu, iż środki trwałe oraz rzeczy ruchome zakupione ze środków pochodzących z przekazanej przez Gminę dotacji służą do wykonywania zadania zleconego, stanowią własność Gminy i nie podlegają zbyciu. Ponadto, podmiot realizujący zadanie (Fundacja) miał obowiązek przekazania składników majątku (protokołem zdawczo-odbiorczym), zakupionych ze środków dotacji, Gminie w celu ujęcia ich przez Gminę w ewidencji księgowej. Gmina przekazuje te składniki w nieodpłatne użytkowanie na czas realizacji zadania przez Fundację, na podstawie umowy użyczenia niezwłocznie po ich zaewidencjonowaniu.
- 3.2. W toku kontroli ustalono, że zakupione ze środków dotacji celowej w 2018 r. składniki majątku zostały przekazane protokołami zdawczo-odbiorczymi przez Fundację ITAJ Gminie Kozłowo do końca 2018 r. Gmina ujęła w ewidencji księgowej wskazane w protokołach zdawczo-odbiorczych składniki majątku, a następnie na podstawie umowy użyczenia z dnia 20.12.2018 r. (wraz z aneksami) przekazała do używania Fundacji ITAJ.
- 3.3. W dniu 1 marca 2019 r., kontrolerzy w obecności Dyrektora ŚDS dokonali oględzin wszystkich pomieszczeń i wyposażenia, w tym zakupionego w latach 2017 i 2018 znajdujących się w obiekcie ŚDS. Z oględzin sporządzono odrębny protokół.

W wyniku przeprowadzonych oględzin kontrolerzy stwierdzili zgodność księgi inwentarzowej i wykazu składników majątkowych (sporządzonego przez Dyrektora ŚDS) ze stanem faktycznym.

[Akta kontroli: VII.1-4, 6-95]

4. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie majątku trwałego dotyczyły zakupu sprzętu fryzjerskiego, na łączną kwotę **5 146,00 zł**, w tym:
- myjnia – 2 490,00 zł,
 - fotel fryzjerski – 999,00 zł,
 - konsoleta – 750,00 zł,
 - suszarka statyw – 508,00 zł,
 - pomocnik modus – 399,00 zł.

Z pisemnych wyjaśnień złożonych, za pośrednictwem Wójta Gminy, przez Fundację ITAJ oraz Dyrektora ŚDS wynika, że sprzęt fryzjerski był niezbędny do prawidłowego funkcjonowania ŚDS, w tym do prowadzenia treningów higienicznych: mycie włosów, suszenie, czesanie, nauka dbania o schludny wygląd uczestników i stanowił wyposażenie pomieszczenia wspierającego, tj. pracowni dbania o wygląd zewnętrzny.

Ponadto zakup ten został dokonany w trosce o umożliwienie uczestnikom dostępu do nieodpłatnej możliwości korzystania z podstawowych usług fryzjerskich i mająca na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu powodowanemu wyglądem zewnętrznym.

W świetle obowiązującej ustawy o pomocy społecznej – środowiskowy dom samopomocy jest ośrodkiem wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, wymagających pomocy i przygotowania do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. ŚDS świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu codziennym, w tym trening dbałości o wygląd zewnętrzny i trening nauki higieny. Szczegółowy zakres świadczonych usług w formie treningów określa rozporządzenie w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

Biorąc pod uwagę zakres usług świadczonych przez środowiskowe domy samopomocy, kontrolujący dokonali analizy dokumentacji prowadzonej w ŚDS (w tym dzienników zajęć), pod kątem zasadności dokonanego zakupu. Sprawdzone m. in. dziennik zajęć „Sekcji Afrodyta” z 2018 r., z którego wynikało, że prowadzony był trening dbania o wygląd zewnętrzny i higienę osobistą. Ustalono, że wpisy w zakresie sposobu realizacji zajęć dotyczyły czynności takich jak: pomoc przy doborze kosmetyków do higieny skóry głowy, do stylizacji włosów, nauka prawidłowego mycia głowy, nauka zaplatania włosów, nauka doboru szamponu do mycia głowy, pogadanki na temat doboru makijażu i upięć włosów do kształtu twarzy, stylizacja fryzur, nauka makijażu i uczesań z długich włosów, pomoc przy stylizacji włosów, pogadanki na temat doboru koloru włosów do rodzaju cery, nauka manicure.

Ponadto, kontrolujący dokonali wglądu do indywidualnych planów postępowania wspierającego – aktywizującego dwóch losowo wybranych uczestniczek korzystających z ww. pracowni. Ustalono, że plan jednej z ww. uczestniczek określał potrzebę jej uczestniczenia w treningu dbałości o wygląd zewnętrzny i higienę osobistą. Ze skontrolowanej dokumentacji bezpośrednio nie wynika, że podczas realizacji treningów

użytkowano ww. sprzęt, niemniej jednak rozmowy z uczestnikami potwierdziły fakt jego wykorzystywania.

W ocenie kontrolujących zakup ww. składników majątkowych wychodzi poza zakres usług przewidzianych w przepisach dotyczących działalności środowiskowych domów samopomocy, tj. nie ma zastosowania w nabywaniu podstawowych umiejętności w zakresie higieny i dbałości o wygląd zewnętrzny. Tego typu środki trwale stanowią wyposażenie zakładu fryzjerskiego, gdzie wykonywane są profesjonalne usługi z zakresu pielęgnacji włosów.

W związku z powyższym wydatkowanie środków z dotacji celowej na zakup ww. sprzętu fryzjerskiego w kwocie **5 146,00 zł** jest przejawem niegospodarności i skutkuje naruszeniem zasad gospodarowania środkami publicznymi, określonych w art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym, wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów i optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

[Akta kontroli: I.37-280, VII.4-5, 96-123]

VII. W zakresie nadzoru i rozliczenia realizowanych zadań

W toku czynności kontrolnych ustalono, że Gmina Kozłowo w ramach sprawowanego nadzoru nad jednostkami podległymi przeprowadzała kontrolę wykorzystania dotacji celowych na prowadzenie ŚDS w Sarnowie na bieżąco, tj. na koniec każdego kwartału 2017 i 2018 roku. Kontrola polegała na weryfikacji składanego co kwartał sprawozdania merytoryczno-finansowego z kserokopiami faktur (potwierdzonymi za zgodność z oryginałem przez pracownika Fundacji ITAJ) oraz dowodami zapłaty (wyciągami bankowymi). Na podstawie uzyskanej w toku kontroli dokumentacji oraz złożonych w tym zakresie pisemnych wyjaśnień ustalono, że Wójt Gminy Kozłowo wielokrotnie zwracał się do Prezesa Fundacji z prośbami o wyjaśnienie wątpliwości wynikających z przeprowadzanych kontroli, m.in. dotyczących: wynagrodzenia dyrektora ŚDS, zasadności wynajmu urządzeń masujących, różnic pomiędzy dowodami zakupu, a wyciągami bankowymi i sprawozdaniami merytoryczno-finansowymi itp. i otrzymywał w tym zakresie (w całości lub części) wyjaśnienia.

Następstwem weryfikacji dokumentacji księgowej przez Gminę były zwroty środków dotacji celowych przez Gminę Kozłowo do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, tj.:

- w dniu 19.03.2018 r. Gmina pismem nr Fn. 3221.14.2018 przesłała do Fundacji wykaz stwierdzonych nieprawidłowości oraz uchybień podczas weryfikacji przedłożonych przez Fundację dokumentów za okresy 01.04-30.06.2017, 01.07-31.08.2017, 01.10-31.12.2017. Ponadto, zakwestionowano wydatki poniesione w 2017 r. na zakup wyposażenia w kwocie 3 748,00 zł, które zostały opłacone w miesiącu styczniu 2018 r. Zażądano od Fundacji zwrotu tych środków, które przekazano w dniu 15 stycznia 2018 r. na rachunek Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie,
- w dniu 13.07.2018r. pismem nr Fn.3221.30.2018 Gmina zwróciła się do Wydziału Polityki Społecznej Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie o wyjaśnienie zasadności wypłaty wynagrodzenia dla Pana Ireneusza Kondrowa za grudzień 2017 r. w kwocie 6 052,21 zł wypłaconego w dniu 18 kwietnia 2018 r. W dniu 20.07.2018 r. Gmina otrzymała odpowiedź z Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie podtrzymującą zajęte stanowisko Gminy w tej sprawie. W dniu 23.07.2017 r. Gmina poinformowała Fundację pismem nr Fn.033.1.4.2018, że wypłacone

wynagrodzenie jest wydatkiem niekwalifikowanym i należy dokonać zwrotu tych środków na rachunek Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie. Zwrotu na konto ŚDS dokonano 13.08.2018 r.,

- podczas weryfikacji sprawozdania za IV kwartał 2018 r ustalono, że w dniu 31.12.2018 r. na rachunku bankowym ŚDS pozostało saldo w kwocie 42,92 zł z tytułu kapitalizacji odsetek. W dniu 02.01.2019 r. bank pobrał prowizję bankową w kwocie 3,00 zł a w dniu 11.01.2019 r. środki w kwocie 39,92 zł zostały przekazane na rachunek Fundacji. Zgodnie z zawartą umową pomiędzy Fundacją, a Gminą przychody i odsetki bankowe od przyznanej dotacji podlegają zwrotowi na rachunek bankowy Zleceniodawcy w terminie do 15 stycznia.

W związku z powyższym Gmina zażądała zwrotu odsetek od Fundacji. Odsetki zostały przekazane na rachunek bankowy Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w dniu 15 stycznia 2019 r.

[Akta kontroli: I.37-280, VIII.1-47]

Podsumowanie

Prawidłowość wykorzystania dotacji przez Gminę Kozłowo otrzymanej na realizację zadania polegającego na prowadzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

W zakresie poddanym kontroli, pozytywnie oceniono:

- w zakresie działalności Gminy: prawidłowość wprowadzenia planu dotacji do budżetu Gminy, zarówno po stronie dochodów, jak i wydatków, sprawozdawczość budżetową (zgodność danych z ewidencją księgową, terminowość przekazywania sprawozdań budżetowych), terminowość zwrotu niewykorzystanych do końca roku budżetowego środków dotacji, sprawowanie nadzoru nad realizacją zadania (przeprowadzanie regularnych kontroli w tym zakresie). Pozytywnie należy także ocenić podejmowanie przez Wójta Gminy działań kontrolnych skutkujących zwrotem środków dotacji wydatkowanych niezgodnie z przeznaczeniem do Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, chociaż nie udało się uniknąć wystąpienia przypadków niezgodnego z przeznaczeniem wykorzystania dotacji, czy pobrania jej w nadmiernej wysokości oraz przypadków niegospodarnego wykorzystania środków z dotacji.
- w zakresie działalności ŚDS: spełnianie standardów usług bytowych określonych w obowiązujących przepisach prawa, prawidłowość opracowanych regulacji wewnętrznych (Regulaminu organizacyjnego, programów działalności, planów pracy), prawidłowość ewidencjonowania zakupionych składników majątkowych.

Pomimo podejmowanych przez Gminę działań kontrolnych opisanych powyżej, w toku prowadzonej kontroli stwierdzono nieprawidłowości polegające na:

- pobraniu dotacji celowej w nadmiernej wysokości na łączną kwotę **26 881,24 zł**, (0,02% wydatkowanych w okresie 2017-2018 środków dotacji – 1 406 708,90 zł),
- wykorzystaniu dotacji celowych niezgodnie z przeznaczeniem na łączną kwotę **6 307,13 zł**, (0,004% wydatkowanych w okresie 2017-2018 środków dotacji – 1 406 708,90 zł),
- niegospodarności, czym naruszono zasady wynikające z art. 44 ust. 3 pkt 1 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane: w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasad:
 - uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów,
 - optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

Za powyższe nieprawidłowości odpowiedzialność ponosi Wójt Gminy Kozłowo, z racji sprawowanego nadzoru nad realizacją powierzonego Fundacji ITAJ zadania polegającego na prowadzeniu Środowiskowego Domu Samopomocy w Sarnowie.

Wójt Gminy Kozłowo pismem z dnia 15 lipca 2019 r. znak: Fn.060.2.5.2019 wniósł zastrzeżenia do Projektu wystąpienia pokontrolnego z dnia 5 lipca 2019 r, które zostały oddalone w całości. W sprawie zastrzeżeń wystosowano do Wójta Gminy Kozłowo stanowisko do zastrzeżeń z dnia 23 sierpnia 2019 r.

Mając na uwadze powyższą ocenę i wnioski zalecam:

1. Przeznaczanie i wydatkowanie środków finansowych pochodzących z dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa w rozdziale 85203 Ośrodki wsparcia wyłącznie na cel na jaki zostały przyznane, tj.:
 - w przypadku środków przekazanych na realizację zadań bieżących, wydatkowanie ich wyłącznie na pokrycie kosztów dotyczących danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty.
 - w odniesieniu do kosztów usług medycznych (psychiatrycznych), zaniechania pokrywania ich ze środków dotacji.
2. Przestrzeganie zasad wynikających z Wytycznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego wprowadzonych Zarządzeniem nr 21 z dnia 31 stycznia 2019 r. dotyczących wysokości wynagrodzenia Dyrektora oraz pracowników ŚDS.
3. Dokonywanie szczegółowej weryfikacji dokumentacji, w zakresie kwalifikowania uczestników ŚDS ze spectrum autyzmu lub niepełnosprawnością sprzężoną do programu „Za życiem”, zgodnie z Wytycznymi Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej z dnia 8 sierpnia 2017 r.
4. Racjonalne planowanie oraz wydatkowanie środków dotacji, z zachowaniem zasad określonych w przepisach art. 44 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, który stanowi, że wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów.
5. Prowadzenie ewidencji księgowej w sposób rzetelny, tj. odzwierciedlający stan rzeczywisty oraz ujmowanie operacji gospodarczych w księgach rachunkowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, zgodnie z przepisami art. 4 ust. 2, w związku z art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości.
6. W zakresie dowodów księgowych zamieszczanie na fakturach rzetelnego opisu operacji gospodarczej, zgodnie z przepisami art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości.
7. Przestrzeganie, przez podmiot któremu powierzono realizację zadania z zakresu administracji rządowej, zasad zatrudniania Dyrektora jednostki w pełnym wymiarze czasu pracy, zgodnie z Wytycznymi Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, o których mowa wyżej, powierzając mu czynności wynikające z jego stanowiska pracy, przy uwzględnieniu § 2 ust. 7 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
8. Zaniechanie powierzania zadań administracyjno-gospodarczych kadrze merytorycznej ŚDS. Czynności z zakresu obsługi jednostki należy powierzać pracownikom zatrudnionym

w ŚDS, zgodnie z § 10 ust. 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

9. Zapewnienie, przez podmiot któremu powierzono realizację zadania z zakresu administracji rządowej, ewidencjonowania czasu pracy pracowników jednostki w sposób nie budzący wątpliwości, co do realizowanych przez nich usług na rzecz uczestników ŚDS w siedzibie jednostki, stosownie do Wytycznych Wojewody Warmińsko-Mazurskiego.
10. Zapewnienie, przez podmiot któremu powierzono realizację zadania z zakresu administracji rządowej, dokumentowania realizacji usług przez pracowników jednostki, zgodnie z § 24 ust. 3 pkt. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
11. Zapewnienie przestrzegania przez ŚDS wymogu spełniania wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco – aktywizującego, zgodnego z § 12 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.
12. Zapewnienie, przez podmiot któremu powierzono realizację zadania, opieki uczestnikom jednostki, w trakcie dowożenia na zajęcia oraz odwożenia po zajęciach, zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. Nr 238, poz.1586 ze zm.).
13. Weryfikowanie list obecności uczestników z meldunkami składanymi przez podmiot realizujący zadanie publiczne w celu weryfikacji naliczenia kwoty dotacji na poszczególne miesiące.
14. Niedopuszczanie do nieprowadzenia zajęć (zamknięcia ŚDS), z wyłączeniem okresu ferii letnich i zimowych, stosownie do § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie ŚDS.
15. Dokonanie zwrotu w terminie 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności wykorzystania dotacji niezgodnie z przeznaczeniem w kwocie **6 307,13 zł**, wydatkowanej na pokrycie kosztów usług medycznych (psychiatrycznych) oraz kosztów poniesionych w 2017 roku. ze środków dotacji otrzymanych w 2018 roku, na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wraz z należnymi odsetkami, w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, stosownie do przepisów art. 169 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 5 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Za datę stwierdzenia ww. okoliczności należy przyjąć datę otrzymania wystąpienia pokontrolnego.
16. Dokonanie zwrotu w terminie 15 dni od dnia stwierdzenia okoliczności pobrania dotacji w nadmiernej wysokości w kwocie **26 881,24 zł**, wydatkowanej na wypłatę wynagrodzenia dla Dyrektora ŚDS w Sarnowie i psychologa zatrudnionego w ŚDS , na rachunek bankowy Warmińsko-Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie wraz z należnymi odsetkami, w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych, stosownie do przepisów art. 169 ust. 1 pkt 2 oraz ust. 5 pkt 2 ustawy o finansach publicznych. Za datę stwierdzenia ww. okoliczności należy przyjąć datę otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

W przypadku niedokonania zwrotu dotacji w ww. terminie, na podstawie przepisów art. 169 ust. 6 ustawy o finansach publicznych zostanie wszczęte postępowanie administracyjne w celu wydania decyzji w sprawie zwrotu ww. kwot.

Proszę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości oraz o poinformowanie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego w terminie **14 dni** od dnia otrzymania

niniejszego wystąpienia, o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Artur Chojecki

Wojewoda Warmińsko-Mazurski

/dokument podpisany elektronicznie/